

HAILUODON KUNTA

TALOUSARVIO 2021 JA TALOUSSUUNNITELMA

2022 - 2023

TALOUSARVION KÄSITTELY:

Elävä saari valiokunta 13.10.2020 § 20

Kunnanhallitus 17.11.2020 § 264

Kunnanvaltuusto 8.12.2020 §

Sisällysluettelo

TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1 YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT	3
1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2021	4
1.2 Yleinen talouden kehitys ja toimintaympäristö	4
1.3 Vaalit.....	7
1.4 Muutokset kunnan hallinnossa.....	7
1.5 Kehittämistoiminta.....	9
1.6 Väestö.....	12
1.7 Työpaikat ja työllisyys	15
1.8 Yhdyskuntarakentaminen	17
1.9 Henkilöstö	17
1.10 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	19
2 KUNTASTRATEGIA.....	21
3 TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ.....	22
4 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS.....	23
4.1 Hintojen muutokset	24

KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA

5 KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA	25
5.1 Elinvoima- ja hyvinvointitavoitteet	26
5.2 Määrärahojen sitovuus.....	27
5.3 Toimielinten toiminta ja talous.....	28
5.4 Hallinnon tukipalvelujen toiminta ja talous	33
5.1 Sote saari -palvelualueen toiminta ja talous.....	37
5.2 Oppiva saari -palvelualueen toiminta ja talous.....	41
5.3 Elinvoimainen saari -palvelualueen toiminta ja talous.....	45
6 TULOSLASKELMA	48

INVESTOINTI- JA RAHOITUSOSA

7 Investoinnit.....	55
8 Rahoituslaskelma.....	63

TYTÄRYHTEISÖT

9 Hailuodon Vesihuolto Oy	65
---------------------------------	----

1 YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT

1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2021

Vuoden 2020 talousarvion laadinnan yhteydessä jouduimme tekemään paljon työtä, että saimme laadittua talousarvioesityksen päätöksentekoon asetetun raamin mukaisesti. Vuoden 2021 osalta talousarvioesityksen laadinta oli vuodelle 2020 tehtyjen päätösten pohjalta helpompi. Olemme pystyneet toteuttamaan vuoden 2020 laaditun talousarvioesityksen mukaisesti. Se taas toi varmuutta, että pystymme omin toimin vaikuttamaan positiivisesti kulukehitykseen myös vuonna 2021.

Vuotta 2020 on leimannut koronaepidemia ja epidemia tulee vaikuttamaan myös vuonna 2021, kuinka pitkään, se jää nähtäväksi. Valtion taholta on hyvin kompensoitu kuntatalouden heikentyneitä toimintaedellytyksiä vuonna 2020 ja koronan osalta näin tulee jatkumaan myös vuonna 2021. Talouden ennakoitiin on vaikeaa olemassa olevan tilanteen takia, ilmassa on paljon epävarmuutta, joihin emme välttämättä omin toimin voi vaikuttaa. Ne asiat, joihin voimme vaikuttaa, teemme mahdollisimman hyvin.

Vuonna 2021 jatkamme aktiivisesti strategiassamme linjattujen asioiden edistämistä. Haluamme edistää Yhdessä vastuullisesti –toimintatapaa, teemme aktiivista yhteistyötä eri kumppaneiden kanssa ja haemme uusia kumppanuuksia. Tavoitteenamme on tehdä Hailuodosta yksi yhteisö, joka katsoo ja toimii samaan suuntaan, mutta ymmärtää myös erilaisuutta ja erilaisia mielipiteitä asioista.

Hailuodon kiinteän yhteyden edistäminen odottaa vielä lopullista päätöstään, silti strategiaamme on perustettu ajatukselle, että valmistaudumme kiinteän yhteyden aikaan. Tämä tarkoittaa sitä, että Hailuodon houkuttelevuus asuinpaikkana kuin matkailukohteena lisääntyy. Nyt on aika tehdä sellaisia päätöksiä ja ratkaisuja, joilla olemme valmiita siihen, kun kiinteä yhteys on valmis. Tavoittelemme 150 uutta asukasta kuntaan ja sitä varten meidän on edistettävä rakennuspaikkojen muodostamista ja erilaisten asumismuotojen kehittymistä. Palveluiden tarve tulee myös kasvamaan ja se on huomioitava tulevaisuuden suunnittelussa.

Yksi osa varautumista tulevaisuuteen on matkailijoiden palvelujen kehittäminen. Marjaniemen kaavan valmistuminen on iso osa tätä. Lisäksi vuodelle 2021 on varattu rahaa olemassa olevan reitistön perusparannukseen, kyltitysten ja opastusten uusimiseen sekä yleisövessoihin. Rahaa talousarviossa on varattu myös uusien reitistöjen suunnittelutyön aloittamiseen hankkeistamisen kautta. Yleisesti sekä asuinrakentamisen että matkailupalveluiden edistämiseksi on useita aluillaan olevia prosesseja, jotka odottavat kaavapäätöksiä päästäkseen eteenpäin.

Vuoden 2021 aikana on odotettavissa myös päätös kulttuuripääkaupunki statuksesta Oulu2026 -hankkeelle, jossa Hailuoto on ollut aktiivisena toimijana mukana. Jos kulttuuripääkaupunki toteutuu, se on suuri mahdollisuus Hailuodolle. Tämä mahdollisuus on pystyttävä hyvällä etukäteisvalmistelulla ja aktiivisella työllä käyttämään hyödyksi.

Kokonaisuutena näen, että edelleen rakennamme ja vahvistamme sitä pohjaa, jonka varaan voimme tulevaisuutta luottavaisesti jatkossa rakentaa. Se pohja rakentuu yhteiselle toimintatavalle, joka mahdollistaa joustavan yhteistyön ja sitä kautta työkäytäntöjen sujuvoittamisen. Yhteinen toimintamalli antaa meille perustan, jonka kautta pystymme yksilöllisesti ratkaisemaan eteemme tulevat asiat ja luomaan toimivat käytänteet yhteistyössä. Yhteisen toimintatapa tuottaa laadukasta toimintaa, joka näkyy myös taloudellisesti tuloksekkaana toimintana ja hyvänä kuntalaispalautteena.

Hailuodossa 6.11.2020

Aki Heiskanen
kunnanjohtaja

1.2 Yleinen talouden kehitys ja toimintaympäristö

Julkinen talous

Valtiovarainministeriön Taloudellisen katsauksen syksy 2020 mukaan bruttokansantuotteen arvioidaan supistuvan 4,5 % v. 2020. Viennin lisäksi supistuvat yksityinen kulutus sekä yksityiset investoinnit. Julkisten menojen lisääntyminen tukee talouskasvua tänä vuonna. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,6 % v. 2021 ja 1,7 % v. 2022.

Talouden toipuminen vuoden 2020 loppupuolelta alkaen on hidasta taloudenpitäjien alhaisen luottamuksen sekä epävarmuuden kasvun seurauksena. Talous toipuu alkuvuoden pysähdyksestä asteittain. Nopeimmin palautuu yksityinen kulutus, mutta yksityisten palveluiden kulutuksen kasvu jää edelleen vaisuksi. Investointien toipumista heikentää myös asuinrakentamisen väheneminen. Vienti ja teollisuustuotanto kärsivät globaalin pandemian jatkumisesta ja kääntyvät kasvuun vasta ensi vuoden puolella.

Työllisyys supistuu 2 % v. 2020 ja alkaa palautua vuoden 2021 loppupuolella. Työttömyysaste nousee 8,2 prosenttiin v. 2021. Työllisyysaste palautuu vähitellen, mutta jää 71,9 prosenttiin v. 2024.

Julkisen talouden alijäämä kasvaa vuonna 2020 18 mrd. euroon ja julkisyhteisöjen velka n. 70 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Lähivuosina julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino pienenee, kun talous elpyy ja monet hallituksen päättämät covid-19-epidemiaan liittyvät väliaikaiset tukitoimet päättyvät. Julkinen talous pysyy kuitenkin tuntuvasti alijäämäisenä ja velkasuhde jatkaa kasvuaan.

Julkisyhteisöt yhteensä

Covid-19-epidemiasta seurannut talouden taantuma ja epidemian haittojen vähentämiseksi tehdyt toimet kasvattavat julkisen talouden alijäämää tänä vuonna huomattavan paljon. Alijäämän arvioidaan olevan noin 18 mrd. euroa.

Julkinen talous jää taantuman jälkeen heikompaan tilaan kuin ennen epidemian alkua. Lähivuosina näkyvissä oleva talouskasvu ei riitä vahvistamaan julkisen talouden rahoitusasemaa ennalleen, ja julkinen talous pysyy selvästi alijäämäisenä. Valtion ja paikallishallinnon mittavat alijäämät kasvattavat velkasuhdetta myös tulevina vuosina.

Julkisen talouden kestävyyttä heikentävät rakenteelliset tekijät eivät ole kadonneet vaan vaikuttavat jatkuvasti suhdanteista riippumatta. Väestön ikääntyminen on jo kasvattanut eläkemenoja sekä hoito- ja hoivamenoja, ja samankaltainen kehitys jatkuu kuluvalle vuosikymmenellä ja sen jälkeen. Julkisessa taloudessa on kestävyysvajae, jota ei ole vielä ratkaistu.

Valtionhallinto kantaa suurimman osan virusepidemian vuoksi päätettyjen tukitoimien kustannuksista. Finanssipolitiikka on voimakkaasti elvyttävää kuluvalle vuonna. Vuodesta 2021 lähtien valtiontalouden alijäämä alkaa pienentyä, kun talous kasvaa ja suuri osa tukitoimenpiteistä päättyy.

Paikallishallinnon tilanne pysyy vaikeana. Paikallishallinnon rahoitusasemaa rasittaa väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden tarpeen ja menojen kasvu. Käsillä oleva taantuma supistaa verotuloja, mutta toisaalta valtio tukee kuntataloutta epidemian vuoksi voimakkaasti.

Työeläkelaitosten ylijäämä sulaa v. 2020 tilapäisesti lähes kokonaan, kun työeläkemaksua alennetaan väliaikaisesti ja työllisyystilanteen heikkeneminen supistaa maksutuloja. Työeläkelaitosten ylijäämä jää tulevina vuosina puolen prosentin tuntumaan suhteessa bruttokansantuotteeseen, kun eläkemenojen kasvu jatkuu ja alhainen korkotaso hidastaa työeläkelaitosten omaisuustulojen kasvua.

Muiden sosiaaliturvarahastojen rahoitusasemaa heikentävät runsaat lomautukset, työttömyyden lisääntyminen ja työttömyysturvaan tehdyt väliaikaiset laajennukset. Ensi vuonna muiden sosiaaliturvarahastojen rahoitusasemaa vahvistavat lomautettujen määrän aleneminen sekä työttömyysvakuutusmaksun korottaminen.

Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen on kääntynyt jyrkkään kasvuun ja nousee tänä vuonna yli 10 prosenttiyksikköä noin 70 prosenttiin. Velkasuhteen äkillinen kasvu johtuu bruttokansantuotteen supistumisesta sekä etenkin valtionhallinnon alijäämän mittavasta kasvusta. Vuoteen 2024 mennessä velkasuhde nousee yli 75 prosenttiin.

Julkisen talouden tämän hetken merkittävimmät riskit linkittyvät läheisesti yleiseen talouskehitykseen. Tällä hetkellä näyttää siltä, että talouskasvu olisi toipumassa tämän vuoden loppupuolelta alkaen. Mahdollinen epidemian uusi aalto, yleisen epävarmuuden kasvu sekä mahdollisesti jälleen kiristettävät sulkutoimet voisivat kuitenkin hidastaa talouden toipumista ja heikentää julkista taloutta. Lisäksi julkisen talouden ehdolliset vastuut ja erityisesti takausten huomattava kasvu muodostavat riskin julkiseen talouteen. Takaustavastuiden keskittyminen tietyille toimialoille ja yrityksille lisää takauksvastuisiin liittyviä riskejä. Takaustavastuuksia myös kasvatettiin kuluvana vuonna osana yrityksille kohdistettuja tukitoimia. Vastuiden mitattava laukeaminen kasvattaisi julkisia menoja ja nopeuttaisi entisestään velkasuhteen kasvua.

Valtiontalous

Valtionhallinnon rahoitusaseman viisi vuotta jatkunut vahvistuminen päättyi viime vuoteen. Talouden voimakas supistuminen tänä keväänä on heikentänyt valtiontaloutta suhdanneautomaatiikan aiheuttamien menojen kasvun ja tulojen supistumisen kautta. Myös päätösperäiset menolisäykset ovat heikentäneet valtionhallinnon rahoitusasemaa voimakkaasti. Valtionhallinnon rahoitusaseman arvioidaan olevan tänä vuonna 16,8 mrd. euroa alijäämäinen, mikä on yli seitsemän prosenttia suhteessa BKT:hen.

Päätösperäisiä menoja on kasvattanut hallituksen toteuttama aktiivinen finanssipolitiikka. Pääministeri Marinin hallitus on antanut viisi lisätalousarviota syyskuun puoliväliin 2020 mennessä, joissa on päätetty tukitoimista sosiaaliturvaan, yritysten tukemiseen ja talouden elvyttämiseen. Lisätalousarvioissa on lisäksi tuettu kuntataloutta sekä päätetty uusista infra-hankkeista.

Valtion menot kasvavat kuluvana vuonna tuntuvasti yli 10 mrd. euroa viime vuodesta. Suurimmat menolisäykset kohdistuvat maksettuihin tukipalkkioihin yrityksille ja tulonsiirtoihin muille julkisyhteisöille. Kulutusmenoja kasvattavat etenkin covid-19-epidemian tuomat suorat lisäkustannukset tarvikkeiden ja suojavarusteiden hankinnasta sekä lisäpanostukset koulutukseen. Pääomamenoja lisäävät hallitusohjelman perusväylänpidon pysyvä tasokorotus vuodesta 2020 lähtien ja lisäksi lisätalousarvioissa päätetyt väylähankkeet.

Valtion rahoitusasemaa heikentää menojen kasvamisen ohella talouden supistumisesta johtuva verotulojen supistuminen. Valtion saamat verotulot pienenevät tänä vuonna merkittävästi vuodesta 2019 sekä välittömien että välillisten verojen osalta.

Vuonna 2021 valtionhallinnon alijäämä pienenee voimakkaasti, kun menot supistuvat huomattavasti vuoden 2020 kerta-luonteisten menojen poistuessa ja tulojen kasvaessa ripeästi. Suurin osa tänä vuonna päätetyistä tukipalkkioista ja kulutusmenojen lisäyksistä koskevat vain kuluvaa vuotta, mutta osalla päätöksistä on oletettu olevan vaikutuksia myös ensi vuoden kulutukseen. Näitä ovat mm. covid-19-epidemian edellyttämien suojavarusteiden ja -laitteiden sekä lääkkeiden hankinnat.

Vuonna 2022 alijäämä supistuu edelleen. Alijäämän pienenemisestä huolimatta valtionhallinnon rahoitusasema on jäämässä merkittävästi heikommaksi kuin se oli vuosina 2017-2019.

Paikallishallinto

Paikallishallinnon rahoitusasema on heikentynyt merkittävästi viimeiset kaksi vuotta. Vuonna 2020 paikallishallinnon rahoitusaseman arvioidaan kuitenkin kohoavan verrattuna poikkeuksellisen heikkoon viime vuoteen kuntataloudelle kohdennettujen tukien turvin. Vahvistumisesta huolimatta paikallishallinnon rahoitusaseman arvioidaan pysyvän alijäämäisenä. Paikallishallinnon menoja kasvattavat covid-19-epidemian ja sen torjumisen ohella mm. väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvu sekä pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaiset tehtävämuutokset ja kriisin vuoksi päätetyt kuntataloutta elvyttävät toimet. Uusista tehtävistä ja tehtävien laajennuksista aiheutuvat kustannukset kompensoidaan kunnille valtionosuuksien kautta.

Paikallishallinnon vuosien 2021–2024 kehitysarvio on painelaskelma, jossa on huomioitu yleisen talous- ja väestökehityksen lisäksi vain jo julkisen talouden suunnitelmaan ja talousarvioesityksiin sisältyvät kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet. Arvioon on ennakoitu hallituksen budjettiriihen pöytäkirjamerkintöjen perusteella myös syksyn lisätalousarvioon koh-

dennettävät kuntatalouden tukitoimet. Arvio ei sisällä kuntien ja kuntayhtymien omia toimia vuosille 2021–2024. Ne huomioidaan kehitysarviossa vasta talousarvioiden valmistumisen jälkeen. Kunnallisveroprosentit on pidetty vuoden 2020 tasolla.

Vuonna 2021 paikallishallinnon alijäämä syvenee kuluvasta vuodesta talouden elpymisestä ja hallituksen tukitoimista huolimatta. Tähän vaikuttaa paikallishallinnon tulojen vaatimaton kasvu, jota hidastaa mm. valtionosuuksiin kohdennettujen tukien pieneneminen. Kulutusmenojen kasvu maltillistuu vuoteen 2020 verrattuna, kun myynti- ja maksutulot toipuvat covid-19-kriisin aiheuttamasta notkahduksesta ja osa elvytystoimista päättyy. Kuluvulta vuodelta arvioidaan kuitenkin siirtyvän sosiaali- ja terveydenhuollon hoitojonoja ensi vuodelle, sillä voimakkaiden rajoitustoimien vuoksi ei-kiireellisiä hoitoja on lykätty. Lisäksi covid-19-viruksen testauskulojen oletetaan kasvavan huippuunsa. Hallitus on budjetoitunut valtionapuihin hybridistrategian edellyttämän suojavarusteiden ja covid-testauksen kustannukset. Kuntatalouden tilannetta hankaloittaa menojen sopeuttamisen vaikeus epävarmassa tilanteessa, jonka kesto on vaikea vielä ennakoita. Esimerkiksi julkisen liikenteen ja kulttuuripalveluiden tukeminen voivat aiheuttaa kuntataloudessa ylimääräisiä menopaineita vielä pitkään. Lisäksi kustannusten kasvua lisäävät kunta-alan kesäkuussa 2020 sopimat palkankorotukset.

Paikallishallinnon investointien oletetaan pysyvän korkealla tasolla koko ennustejakson ajan, vaikka vilkkaan sairaalarakentamisen arvioidaan saavuttavan huippunsa lähivuosina. Investointipaineet pysyvät kuitenkin jatkossakin mittavina rakennuskannan iän, infrainvestointitarpeiden ja väestön muuttoliikkeen vuoksi. Kuntatalouden synkät näkymät voivat kuitenkin johtaa lopullisten investointipäätösten viivästymiseen tai peruuntumiseen investointien priorisointitarpeen korostuessa entisestään.

Paikallishallinnon rahoitusasema heikkenee v. 2022 määräaikaisten tukitoimien päättyessä. Paikallishallinnon menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino kasvattaa paikallishallinnon velkaantumista. Paikallishallinnon velka suhteessa BKT:hen jatkaa alijäämien vuoksi kasvuaan ja on v. 2024 n. 13 % suhteessa BKT:hen.

Hailuodon kunnan talous

Hailuodon kunnan talouden liikkumavara voidaan arvioida taloussuunnitelmien, toteutuneiden tilinpäätösten ja valtionvarainministeriön laskelmiin perustuen. Talouden toteuman vuosikate vuonna 2019 oli -67 141 euroa negatiivinen ja tulos painui -433 821 euroa negatiiviseksi.

Vuoden 2021 taloussuunnitelman laadinnan lähtökohtiin sisältyy taloussuunnittelun käynnistäminen toimintakulujen osalta 2,3%:n kasvun mukaisena. Virka- ja työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset on huomioitu suunnittelussa (1,0%+järjestelyvaraerä 0,8%). Talouden raami oli 0-tulos ja se oli talousarvion laadinnan tavoite. Kulusäästöjä on tehty omaa toimintaa tarkentamalla ja siinä on onnistuttu hyvin. Kunnan talouden hyvän hoitamisen perustana on toimintakulujen pitäminen kurissa, jotta kunnan käyttötalous säilyy hyvällä tasolla. Talouden raamissa linjattiin, että välttämätön lainanotto on mahdollista vain tuloa tuottaviin investointeihin.

Hailuodon kunnan tilinpäätökset ja talousarvion tarkistukset ovat aiempina vuosina osoittaneet arvioitua parempaa tulosta. Vuosina 2018-2019 talousarviomuutokset ovat heikentäneet kunnan arvioitua vuosikatteen määrää, molempina vuosina suurimpana tekijänä on ollut verotuloennustekertymän laskennassa tapahtuneet virheet. Menopuolella olemme molempina vuosina koko kunnan tasolla pysyneet budjetoitujen kulujen määrässä.

Kuntien suurin menokohde on sosiaali- ja terveydenhuollon menot. Tämä menokohde on myös kunnissa eniten kasvussa. Hailuodon kunnassa olemme onnistuneet tähän asti pysymään budjetoiduissa. Osana Hailuodon kunnan sopeuttamistyöryhmän toimeksiantoa kulujen alentamisesta tullaan tekemään esityksiä mahdollisista rakenteellisista muutoksista. Terveyspalvelupilotti on tuottanut yksilöityä tietoa kuluista ja myös uuden terveyspalvelujen toimintamallin vaikutuksista palvelujen laatuun, saatavuuteen, saavutettavuuteen ja kulujen vähentymiseen. Tätä tietoa hyödynnämme jatkossa myös muiden sosiaali- ja terveysten menojen tarkastelussa. Jatkossa kunnan on tehtävä erityisiä toimenpiteitä ennaltaehkäisevien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintakäytäntöjen ja mallien edistämiseksi.

Pohjois-Pohjanmaa on mukana kansallisessa sosiaali- ja terveyspalvelujen rakenneuudistuksessa. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle on perustettu uudistuksen eteenpäin viemiseksi POPsote-hanke, jossa kaikki maakunnan kunnat ja sote-organisaatiot ovat mukana. Uudistuksen tavoitteena on parantaa sote-palvelujen saatavuutta ja palvelukokemusta.

Uudistukseen sisältyy myös palo- ja pelastustoimi. Kehittämistyötä tehdään yhdessä kuntalaisten ja useiden sidosryhmien kanssa. Sosiaali- ja terveystalouden uudistus huomioidaan Hailuodon kunnan talouden ja toiminnan suunnittelussa, kun rakenneuudistusta koskevat lait on hyväksytty.

Hailuodon kunnan investointipaineita on purettu vuosien 2018-2020 aikana. Investointien rahoitukseen on pääosin käytetty omaa pääomaa ja osittain lainaa. Lainamäärä on pyritty pitämään maltillisena Hailuodon kokoluokkaan peilaten isoista investoinneista huolimatta. Isot investoinnit lisäävät poistojen määrää, mikä taas vaikuttaa siihen, että vuosikatteen määrä on oltava nouseva, että talous pysyy ylijäämäisenä.

Lainsäädännön muutokset

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerejä on uudistettu. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää: 1) jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa. (*ei muutosta nykyiseen*), 2) jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa (*ei muutosta nykyiseen*). Tai jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot

1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia (*nykyisin konsernin negatiivinen vuosikate*);
2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (*nykyisin 1 prosenttiyksikkö*);
3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla (*nykyisin tunnusluvussa ainoastaan konsernin lainamäärä*);
4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8 (*nykyisin tunnuslukuna: suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %*).

1.3 Vaalit 2021

Seuraavat vaalit ovat vuoden 2021 kunnallisvaalit, jotka toimitetaan sunnuntaina 18.4.2021. Ennakkoäänestys on kotimaassa 7.-13.4.2021 ja ulkomailla 7.-10.4.2021. Vuonna 2021 valittavien valtuustojen toimikausi alkaa 1.6.2021 ja kestää 31.5.2025 saakka.

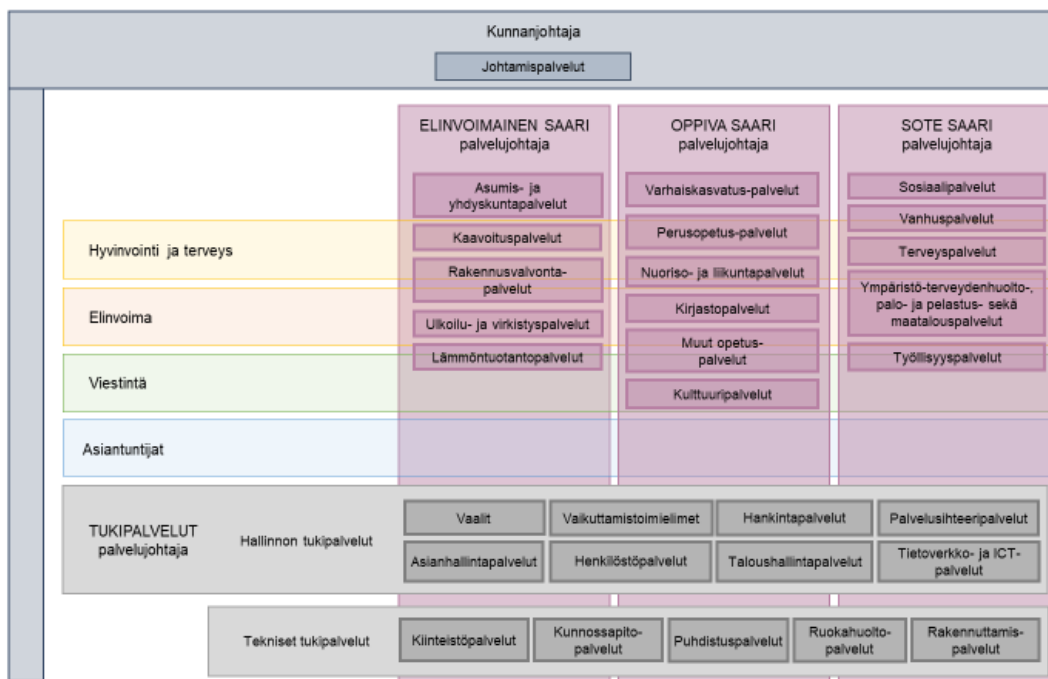
1.4 Muutokset kunnan hallinnossa

Luottamushenkilöhallinnon toimikausi on 1.6.2017-31.5.2021. Valtuutettujen lukumäärä valtuustokaudella on 17 valtuutettua (Kv 15.11.2016 § 65). Valtuuston puheenjohtajaksi valittiin kunnanvaltuuston 12.2.2020 § 4 päätöksellä toimikauden loppuun saakka Marjut Toppi (Iiris Poukkasen tilalle). Varapuheenjohtajina jatkavat Leo Sauvola (I vpj) ja Minna Maikkola (II vpj).

Kunnanhallituksen puheenjohtajana toimii Sauli Pramila ja kunnanhallituksen varapuheenjohtajana Pirkko Rantasuo (Kv 12.2.2020 § 5). Kunnanhallituksen uusina jäseninä toimivat toimikauden loppuun saakka Markku Ketola (Kalevi Tönkyrän tilalle) ja Leena Luoma-aho (Marjut Topin tilalle).

Kunnan johtoryhmään kuuluvat kunnanjohtaja Aki Heiskanen, kunnansihteeri Maarit Alikoski, perusturvajohtaja Pia Piispanen, sivistysjohtaja Kaija Sipilä, tekninen johtaja Markku Maikkola sekä henkilöstön edustaja Sirpa Kartimo-Pramila.

Kuva 1. Hailuodon kunnan toimielinorganisaatio



Kuva 2. Hailuodon kunnan henkilöstöorganisaatio

1.5 Kehittämistoiminta

Hallinnon tukipalvelut

Hailuoto Green & Blue. Lähimatkailun kehittäminen verkostomaisella ja digitaalisella toimintatavalla.

Hailuodon Elinkeinotoimijat ry:n ja Hailuodon kunnan Leader-rahoitteinen kumppanuushanke 2020-2022. Hankkeen tavoitteena on luoda Visit Hailuoto -toimintamalli yrittäjien välisen yhteistyön sekä yrittäjien ja kunnan kumppanuuden kehittämiseksi lähimatkailupalvelujen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa. Hankkeessa vahvistetaan Hailuodon merkisyyteen, luontoon, kulttuuriympäristöön sekä rikkaaseen paikallishistoriaan ja perinteisiin liittyvää paikkaperustaista kehittämistä. Hankkeessa suunnitellaan, toteutetaan ja otetaan käyttöön Hailuoto Green & Blue -mobiilisovellus paikallisten matkailupalvelujen tunnettuisuuden ja saatavuuden edistämiseksi.

Hailuodon Iltatori

Paikallisten elinkeinotoimijoiden avoimen verkkokaupan kehittäminen. OAMK, luonnonvara-alan hanke. Hyvinvoivat maaseudun yritykset -hanke (HYMYT) 2019-2021. Hanke resursoi Hailuodon elinkeinotoimijoille suunnatut toimenpiteet 100%)

Kv-yhteistyötä ja kumppanuuden kehittämistä Kulttuurivoimala ry:n/Culture Power Station association

verkottumishankkeessa Ekologisen yhteisön elementtejä sekä kuntien välisenä kumppanuustoimintana: Viron Muhun kunta, Hailuodon kunta sekä Kulttuurivoimala ry.

Oulun yliopiston arkkitehtuurin osaston suunnittelukurssit

Kuntasuunnittelun (15 op) ja yhdyskuntasuunnittelun (5-10 op) erikoiskurssit. Kurssien resurssi ja tuotokset kohdennetaan osaksi Hailuodon kunnan elinvoimakehittämistä. Opiskelijat tuottavat kunnan strategisen maankäytön kehityskuvia vuorovaikutteisien menetelmin sekä hyvinvointia edistävien elinympäristöjen kehittämissuunnitelmia kunnan keskustaajamaan ja kylille (tulevaisuuden asuminen, yhdyskunta- suunnittelu yhteisöllisyyden keinoin, kyläkaavat ja kylien kehittämissuunnitelmat.) Kehittämisraportit valmistuvat 4/2021.

Sustainable Resilient Coast

Sustainable Resilient Coasts -hankkeessa (lyhenne COAST) rakennetaan yhteistä ymmärrystä rannikkoalueiden haasteista ja mahdollisuuksista kestävä kehityksen edistämiseksi. Hankkeessa tuotetaan case-alueille toimintasuunnitelmat sekä verkkopohjainen työkalupaketti kestävä kehityksen edistämiseen rannikkoalueilla. OAMK:n luonnonvara-alan ja tekniikan yksikön hanke. Hailuoto case-alueena Suomesta. Toimenpiteet resursoidaan OAMK:n hankebudjetista.

COAST-hankkeessa pohjoisen Eurooppa toimii eräänlaisena maailmanlaajuisena havaintoalueena, jolla osoitetaan, kuinka kestävä kehityksen tavoitteita toteutetaan rannikkoalueilla. Hanketta toteuttavat viisi hankeorganisaatiota Islannista, Suomesta, Pohjois-Irlannista ja Irlannista. Hanke tuottaa uuden alueellisen lähestymistavan ja työkaluja paikalliseen yhteistyöhön. Tärkein niistä on COAST Toolbox for SMART Blue Growth.

Sote saari –palvelualue

Terveyspalvelupilotti

Terveyspalvelupilotin tavoitteena on tuottaa kunnalle terveydenhuollon ja sairaanhoidon palveluita hyödyntäen nykyaikaisia menetelmiä ja työkaluja kunnan erityispiirteet huomioiden. Kehitetään ja pilotoidaan kunnan ja palveluntuottajan yhteistyönä malli, jonka pohjalta luodaan kuntaan käytännön tasolla koestettu, nykyaikainen pieneen kuntaan soveltuva terveydenhuollon ratkaisu. Terveyspalvelupilotti jatkuu 5/2021 saakka.

Tavoitteena on 1. Terveyspalveluiden turvaaminen kuntalaisille niin lähipalveluina kuin nykyaikaisin digitaalisin ja etäpalveluiden muodossa. 2. Parantaa kuntalaisten palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta. 3. Kehittää terveyspalveluiden hoitokäytäntöjä, vaikuttavuutta ja asiakaslähtöisyyttä kustannustehokkain menetelmin. 4. Parantaa kustannusten läpinäkyvyyttä ja ennakoitavuutta. Saavuttaa kustannussäästöjä vaikuttavuuden paranemisen ja palveluhankintojen keinoin.

6. Tehdä ennakkovaikutusten arviointiprosessi terveyspalveluiden hankinnan päätöksestä ja luoda todellisia vaihtoehtoisia malleja päätöksentekoon. 7. Valmistautua terveyspalveluiden kilpailuttamiseen pilottisopimuksen aikana vakiintuneen rakenteen pohjalta.

Oppiva saari –palvelualue

Hailuodon tutoropettaja-hanke

Tutoropettaja-hankkeen tavoitteena on vahvistaa opettajien identiteettiä ja osaamista sekä kouluttaa kuntaan tutoropettajia uuden opetussuunnitelman mukaiseen toimintaan ja vertaisohjaukseen. Hanke tukee osaltaan Hailuodon koulun toimintakulttuurin muutosta, edistää opettajien välistä yhteistyötä ja verkostoitumista sekä osaamisen jakamista. Tavoitteena on myös lisätä oppilaiden tasa-arvoisuutta lisäämällä koulun yhteisessä käytössä olevien laitteiden määrää. Painopistealueina Hailuodossa ovat digitaalisuuden ja tunnetaitokasvatuksen kehittäminen.

Koulutettavat tutoropettajat rohkaisevat opettajia luomaan Hailuodon kouluun uutta innovatiivista kokeilukulttuuria. Hanke tukee uusien pedagogisten käytänteiden siirtymistä koulun arkeen uuden opetussuunnitelman mukaisesti, esim. laaja-alaisuus, eheyttäminen, tunnetaidot, digitaalisuus sekä monialaiset oppimiskokonaisuudet.

Maailmalle yhdessä liikkuen 2020–2023

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston opetustoimi koordinoi Erasmus+ -täydennyskoulutushanketta KA1 Maailmalle yhdessä liikkuen. Hankkeen päätavoitteena on suunnitella yhteistyötä kohdemaiden päiväkotien ja koulujen kanssa. Kon-sortiossa on yhteensä 70 liikkujaa, pääosin Pohjois-Pohjanmaalta ja Kainuusta. Hankkeen tuki on 245 960 euroa. Kolmi-vuotisen hankkeen tuen saamme Opetushallituksen koordinoimasta Erasmus+ ohjelmasta.

Hankkeessa on mukana yhteensä 9 kunnasta (Haapajärvi, Hailuoto, Kärsämäki, Merijärvi, Nivala, Paltamo, Pudasjärvi, Pyhäntä ja Tyrnävä) 7 päiväkotia ja 8 koulua sekä 4 aluehallintovirastoa.

Hankkeen kuuden kohdemaan aktiviteetit:

- Saksa: kurssit, Job Shadowing ja opetuskokeilut
- Espanja: kurssit ja Job Shadowing
- Italia: kurssit ja Job Shadowing
- Irlanti: kurssit
- Ruotsi: kurssit (huomioitava maksatuksessa valuutta)
- Kreikka: kurssit ja **Job Shadowing** (Hailuodon jo käynnissä oleva hanke)

Hankkeessa keskitytään seuraaviin pääteemoihin:

- Lapsen, nuoren ja koko yhteisön hyvinvointi
- Koulun/päiväkodin/koulutuksen johtaminen, osallisuus ja moniammatillisuus
- Opetus - pedagogiset ratkaisut ja käytänteet (ml. arvioinnin käytänteet)
 - o Monikielisyyspedagogiikka
 - o Luonto ja kulttuuri, EKO-koulu/EKO-päiväkodit ja käytänteet, Agenda 2030 – kestävä kehitys, kestävä tulevaisuus
- Osaamisen johtaminen, täydennyskoulutuksen johtaminen

Hankkeen yleiset tavoitteet:

- Liikuttaa ihmisiä vieraisiin kieliin ja kulttuureihin – rikastuttaa ihmisten maailmankatsomusta kunnan koosta ja kansainvälisyystaustoista riippumatta ja oppia lisää vieraita kieliä ja lisätä rohkeutta käyttää jo opittuja kieliä
- Kehittää opetus- ja kasvatustalouden henkilöstön opetusmenetelmiä kansainvälisissä verkostoissa
- Panostaa kansainvälisyyskasvatukseen myös kunnassa, jossa maahanmuutto näkyy vasta hyvin vähäisissä määrin
- Oppia ja kehittää omaa osaamista sekä opetus- ja kasvatustalouden että täydennyskoulutuksen käytänteitä ulkomailla
- Luoda hyviä kontakteja pitkän tähtäimen kansainväliseen yhteistyöhön. Vahvistaa jokaisen ammatti-identiteettiä, ammatillista kasvua ja kehittymistä. Lisätä henkilöstön pätevyyttä toimia kansainvälisissä verkostoissa ja laajentaa ammattitaitoa
- Edistää verkostoitumista alueellisesti, valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti

- Kehittää yhteistyötä sekä kotimaassa että ulkomailla

Pitkän tähtäimen tavoitteena on:

- Motivoida lapsia ja nuoria kurkistamaan syvemmälle vieraisiin kieliin ja kulttuureihin
- Saada kansainvälisyys muuttumaan suunnitelmista ja papereista osaksi koulujen ja päiväkotien käytännön arkea ja toimintaa
- Luoda mallia kansainväliselle yhteistyölle alueilla/kansallisesti, yhteinen hyvä strategia
- Luoda eheä pitkän tähtäimen polku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen.

Omatoimikirjasto -hanke

Omatoimikirjastovalmiuden rakentamisen tavoitteena on tehdä kirjastopalveluista lain ja suositusten mukaisesti saavutettavia. Ensimmäisessä vaiheessa on järjestetty sisätilaa, toisessa vaiheessa asennetaan kulunvalvonta- ja itsepalvelulaitteistoja 2020-2021 AVI:n rahoituksella 3.2.2020 alkaen. Kolmannessa vaiheessa saavutettavuutta pyritään parantamaan tila- ja kulkuratkaisuja remontoimalla.

Nykytilanteessa saavutettavuuden suurimmat esteet ovat suppea aukiolo (2 iltaa/vko), ahtaat ovet, jyrkkä ramppi, invapaidan puute ja merkitsemätön kulku kirjastoon hangen yli talvisin. Valtakunnallisesti omatoimikirjastovalmiuksia on noin 80%:ssa Suomen kunnankirjastoista.

Elinvoimainen saari – palvelualue

Elinvoimainen saari-palvelualueen toimintakenttä on laaja, se vastaa mm. rakennustoiminnan valvonnasta, kunnan kiinteistöjen isännöinnistä ja kunnossapidosta, asuntojen ja muiden tilojen vuokrauksesta, kaavoituksen valmistelusta, liikenneväylistä, retkeilyreitistöstä, kunnan rakennusprojektien rakennuttajatehtävistä, satamista, pienlentokentästä, kaukolämmön tuottamisesta, puhtaanapidosta ja ruokahuollosta.

Maa- ja vesialueet

Kunta pyrkii hankkimaan maata keskeisiltä alueilta. Raakamaata hankitaan erityisesti vakituisen asumisen tarpeisiin.

Marjaniemen aallonmurtajan kunnostus 2021

Venesatamat vaativat jatkuvaa ylläpitoa. Marjaniemen sataman kulkuväylän v. 2018-2019 tehdyn ruoppauksen jälkeen on vuorossa sataman osin sortuneen aallonmurtajan kunnostus sataman toiminnan häiriöttömän toiminnan turvaamiseksi.

Retkeilyreitistön saneeraus

Hailuodossa on laaja retkeilyreitistö. Reitistöllä olevat pitkospuut ja rakenteet ovat kunnostuksen tarpeessa niiden turvallisen käytön varmistamiseksi.

Rakennukset

Kunnalla on omistuksessaan erilaisia asuin- toimi- ja liiketiloja lähes 15000 k-m². Lähivuosina on tulossa mm. julkisivuremontteja sekä huoneistojen peruskunnostuksia ja muutostöitä joilla tiloja saadaan esteettömiksi. Kunnan omistamien kiinteistöjen salkutus valmistuu v. 2021 aikana.

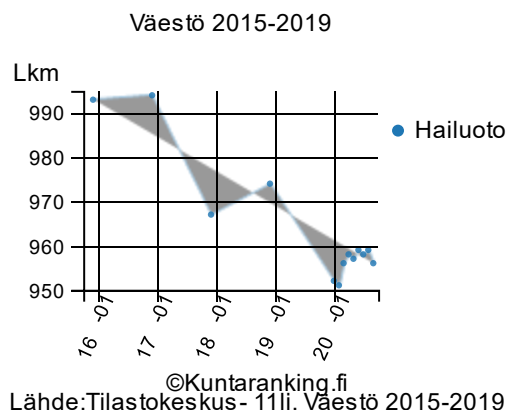
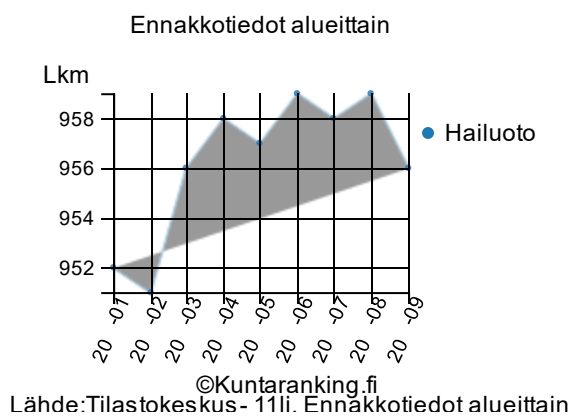
Kiinteät rakenteet ja laitteet

Energiatohokkuutta parannetaan edelleen. Kunnan keskeisiin kiinteistöihin lisätään aurinkopaneelijärjestelmät kattamaan osa energiankulutuksesta. Kunnallisen kaukolämpölaitoksen toimintaedellytyksiä ja energiatohokkuutta parannetaan teknisellä uudistuksella.

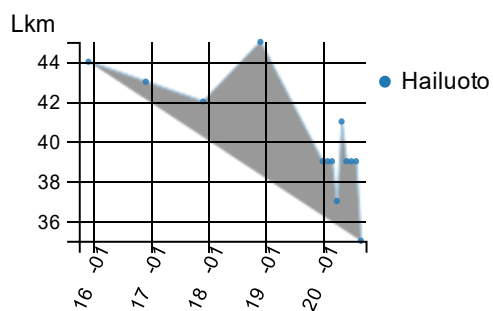
1.6 Väestö

Hailuodon kunta käyttää Kuntaranking.fi tilastopalvelua. Palvelu on tarkoitettu kuntien tietojohdamisen tueksi. Tietolähteinä käytetään suurimmaksi osaksi avointa tietoa.

Kuntaranking väestötietojen ennakkotietojen mukaan Hailuodon kunnan väestön määrä on ollut laskeva vuoden 2020 ajan. Tammikuussa 2020 asukkaita oli 952 ja syyskuussa 2020 asukkaiden määrä on ollut 956. Alla olevissa taulukoissa on kuvattu Hailuodon kunnan väestökehitys vuosina 2015-2019, eri ikäluokkien jakaumat kunnan väestöstä sekä nettomuutto.



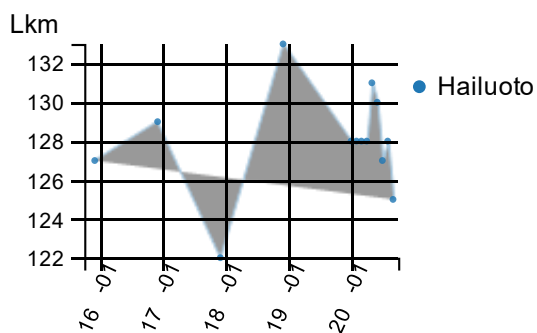
Väestö 2015-2019 alle 0-4-vuotiaat



©Kuntaranking.fi

Lähde: Tilastokeskus - 11li. Väestö 2015-2019 alle 0-4-vuotiaat

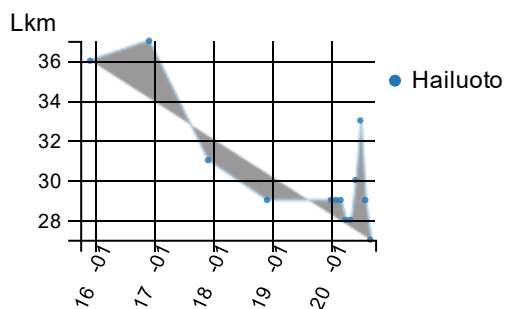
Väestö 2015-2019 alle 15-vuotiaat



©Kuntaranking.fi

Lähde: Tilastokeskus - 11li. Väestö 2015-2019 alle 15-vuotiaat

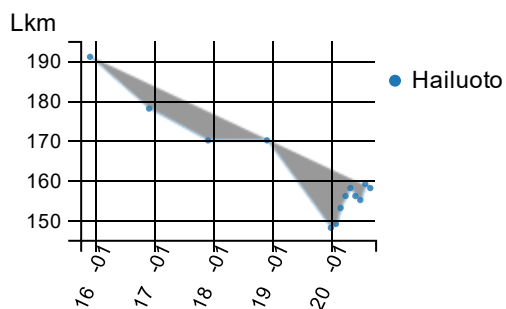
Väestö 2015-2019 15-19 -vuotiaat



©Kuntaranking.fi

Lähde: Tilastokeskus - 11li. Väestö 2015-2019 15-19 -vuotiaat

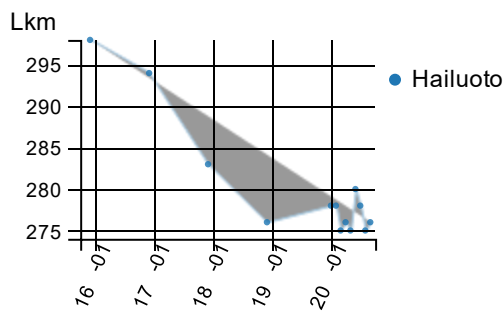
Väestö 2015-2019 20-44-vuotiaat



©Kuntaranking.fi

Lähde: Tilastokeskus - 11li. Väestö 2015-2019 20-44-vuotiaat

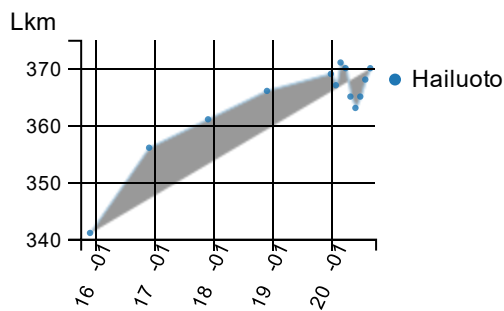
Väestö 2015-2019 45-64 -vuotiaat



©Kuntaranking.fi

Lähde: Tilastokeskus - 11lii. Väestö 2015-2019 45-64 -vuotiaat

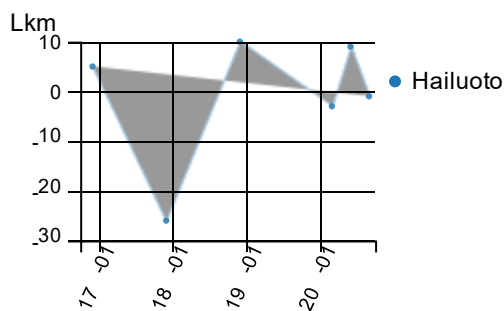
Väestö 2015-2019 65 +-vuotiaat



©Kuntaranking.fi

Lähde: Tilastokeskus - 11lii. Väestö 2015-2019 65 +-vuotiaat

Nettomuutto 2016-2019



©Kuntaranking.fi

Lähde: Tilastokeskus - 11a2 lk. Nettomuutto 2016-2019

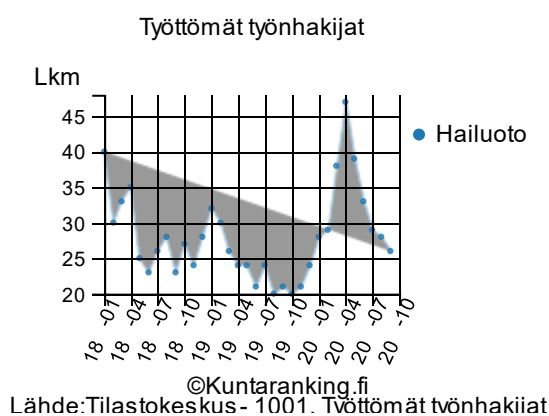
Hailuodon väestöennuste vuoteen 2030

2019	959 toteutunut
2020	974 ennuste
2021	976 "
2022	976 "
2023	978 "
2024	979 "
2025	977 "
2026	976 "
2027	974 "
2028	971 "
2029	967 "
2030	964 "

Lähde: Kuntatalouden painelaskelmakehikko 15.10.2020

1.7 Työpaikat ja työllisyys

Hailuodon kunta edistää työllisyyttä, itsensä työllistämistä ja yrittäjyyttä kuntastrategiaa toteuttavalla Hailuodon työllisyysmallilla. Toimintamallin tavoitteena on edistää kokonaisvaltaisesti työnhakijan asiakaslähtöisen, kestävän työllisyyspolun rakentamista, laadukasta asiakaslähtöistä palveluohjausta, omaehtoisuuden vahvistamista sekä työllisyyttä edistävien kumppanuuksien kehittämistä. Toimintamallin tausta-ajattelu perustuu työnhakijan fyysisen, sosiaalisen ja henkisen sekä ammatillisen työkyntöisyyden sekä työllisyyttä ja yrittäjyyttä edistävien kumppanuuksien ja toimenpiteiden samanaikaiseen toteuttamiseen. Tavoitteita toteutetaan käytännössä osallistumalla työllisyyden kuntakokeiluun, kehittämällä käytännön kumppanuutta Hailuodon elinkeinotoimijoiden kanssa, kehittämällä nuorten työllistämismalleja sekä hanketoiminnalla.

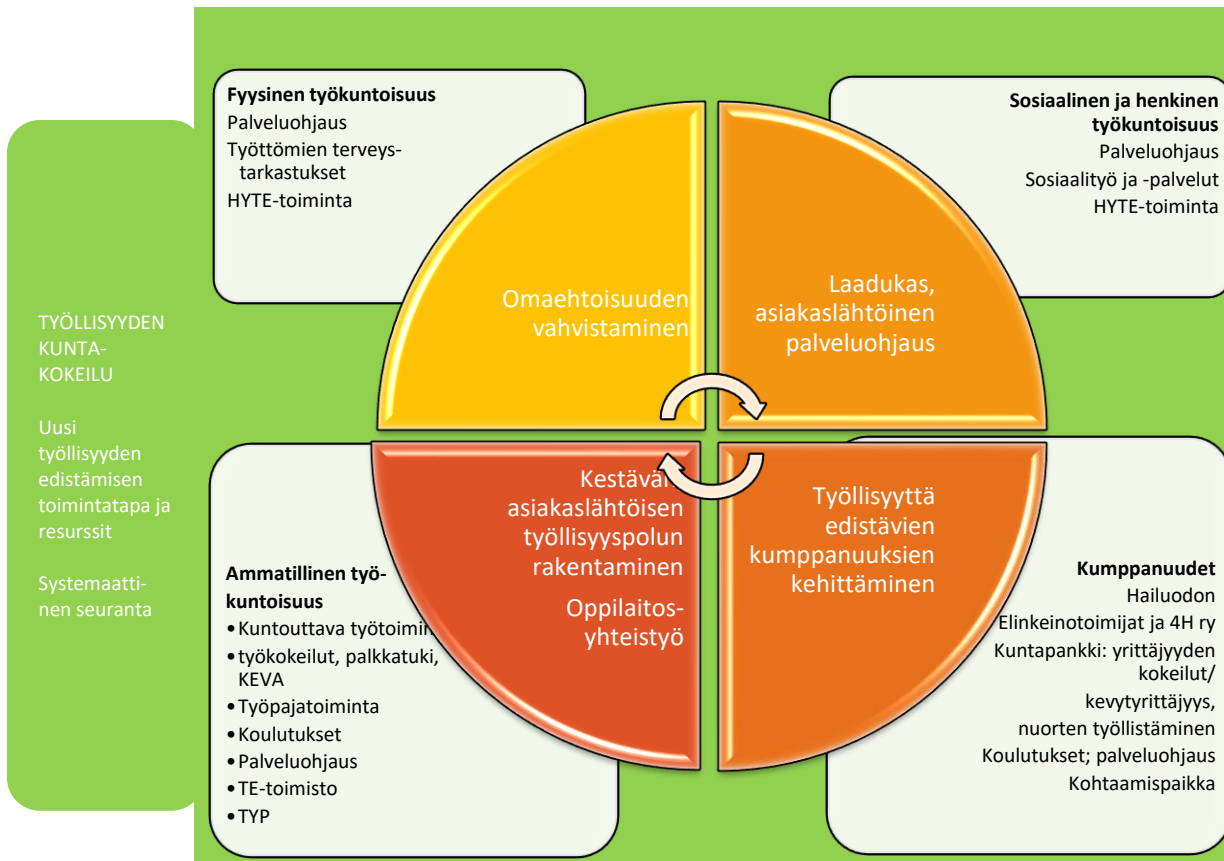


Työllisyyttä edistetään hallitusohjelmaan sisältyen valtakunnallisesti työllisyyden kuntakokeiluilla ja Hailuodon kunta on mukana Oulun seudun kuntakokeilussa.

Työllisyyskokeilujen tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kokeilujen tarkoituksena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Kokeilujen valmisteluvaiheessa on kehitetty työnhakijoille tarjottavia työllistymistä tukevia palveluja ja palvelumalleja, joiden avulla voidaan nykyistä paremmin tunnistaa ja ratkaista asiakkaiden yksilölliset palvelutarpeet, työllistymisen esteet sekä osaamisen kehittämistarpeet.

Kokeiluihin ohjataan kokeilualueilla ne työttömät ja työvoimapalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan. Lisäksi kohderyhmään kuuluvat kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat ja kaikki maahanmuuttajat, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapalveluissa hankealueiden TE-toimistoissa. Kokeilukunta vastaa näiden asiakasryhmien julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden (TE-palveluiden) tarjoamisesta. Ohjaaminen kunnan asiakkaaksi tarkoittaa sitä, että TE-toimisto ilmoittaa työnhakijalle, että jatkossa hänen kotikuntansa vastaa TE-palveluiden tarjoamisesta hänelle.

Hailuodon työllisyysmalli



1.8 Yhdyskuntarakentaminen

Hailuodon strateginen yleiskaava 2030 on hyväksytty kunnanvaltuustossa 13.11.2019 § 40. Maankäytön jatkosuunnittelu ja toteuttaminen käynnistyy hyväksytyyn Hailuoto 2020-2025 kuntastrategiaan (kv 13.11.2019 § 46) perustuen heti. Maapoliittinen ohjelmapäivityksen toteuttamisvaihe käynnistyy 2021. Marjaniemen Nokan asemakaavan muutos ja laajennus on meneillään.

Suomen hallitus on tehnyt periaatepäätöksen kiinteän yhteyden hankkeen rahoittamisesta elinkaarimallilla talousarviossaan 2018. Hanketta vie eteenpäin Liikennevirasto.

Hailuodossa asuminen painottuu omistusasumiseen pientaloissa. Tilastokeskuksen vuoden 2019 julkaisemien kuntien avainlukujen mukaan Hailuodon taajama-aste oli 53,9 %. Asuntokuntien lukumäärä oli 490 kpl, joista rivi- ja pientaloissa asui 98 %. Vuokra-asunnoissa asutokunnista asui 12,7 %.

Asumisessa asukkaalla on itsemääräämisoikeus, mutta asumisessa voidaan tarvita tukea, jolloin tuki järjestetään omatoimisesti tai kunnan järjestämänä. Kunnan tuki voi olla kunnan tuottamaa palvelua tai kunta voi ostaa asukkaalle tarvitseman palvelun. Arjessa selviämistä voidaan tukea esimerkiksi ateriat- ja turvapalveluilla, kuljetuspalveluilla, omaishoidon tuella sekä kotihoidolla. Itsenäisen asumisen muoto on myös tukiasuminen. Palveluasuminen sisältää asumisen ja siihen liittyvät asukkaalle tarvitsemat palvelut.

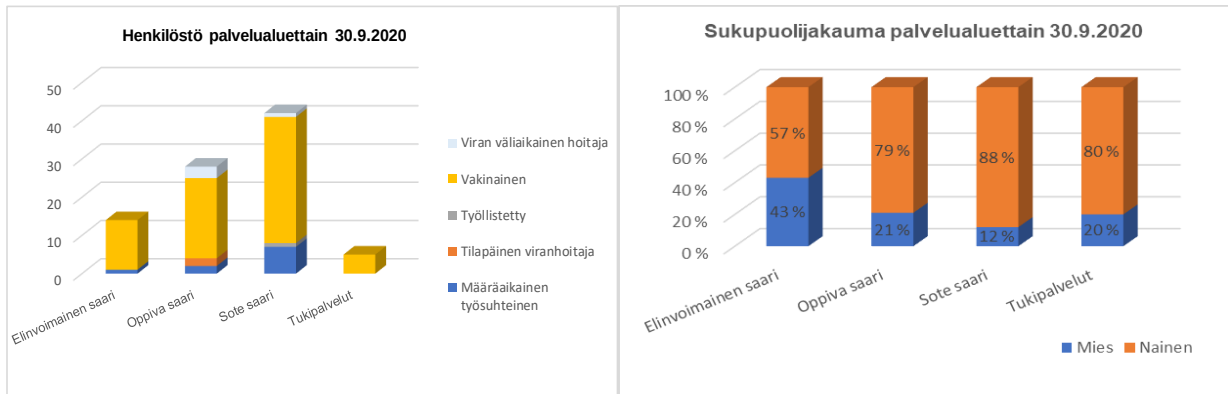
Palveluasumista järjestetään palvelutaloissa, joissa asukkailla on oma huoneisto. Tehostettua palveluasumista järjestetään vanhuspalveluissa Saarenkartanossa. Tehostetussa palveluasumisessa henkilökunta on paikalla kaikkina vuorokauden aikoina. Tehostetussa palveluasumisessa asiakas maksaa erikseen vuokran ja käyttämänsä palvelut. Hailuodon kunnassa ei ole laitoshoidon yksikköä.

Asuntotuotanto							
Uutta asuntoa/ vuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	10/2020
Hailuoto	3	2	3	5	5	2	2

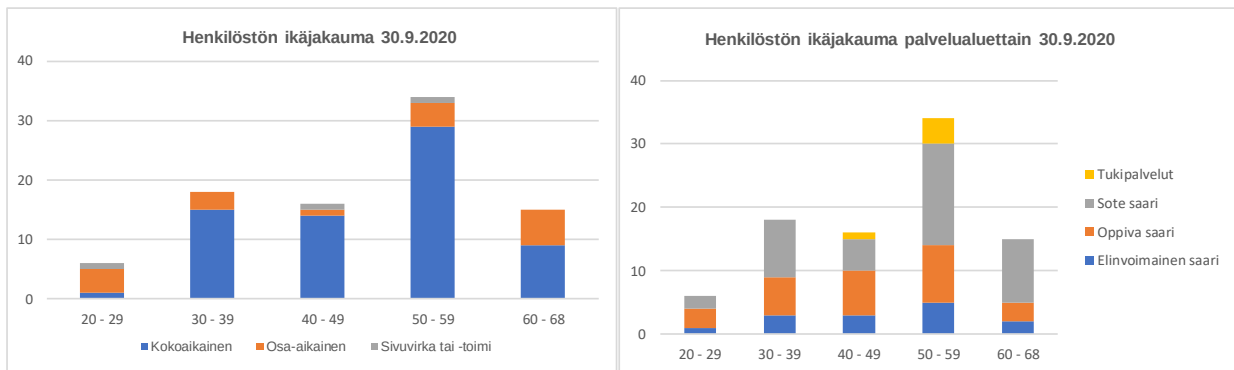
1.9 Henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Hailuodon kunnan henkilöstömäärä 30.09.2020 oli 89 henkilöä. Henkilöstön määrällä tarkoitetaan kaikkien palvelusuhteiden lukumäärää. Luvut sisältävät myös erilaisilla työ- ja virkavapailla olevan henkilöstön. Henkilöstöstä vakinaisia oli 72 henkilöä (81 %), joista suurin osa eli 52 oli työsuhteisia. Virkasuhteisia oli 20. Määräaikaisissa työsuhteissa henkilöt työskentelevät pääosin erilaisten virka- ja työvapaiden sijaisina tai projektiluontoisessa työssä. Naisten osuus henkilöstöstä oli 80 % ja suurin osa heistä työskentelee Sote saarella ja Oppivassa saarella.



Hailuodon kunnassa koko henkilöstön keski-ikä 30.09.2020 oli 48 vuotta (vuonna 2019 47,3 vuotta). Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 48,7 vuotta (vuonna 2019 49,1 vuotta).



Henkilöstömuutokset 2021

Uudet virat ja toimet

Oppiva saari

	2020	TA 2021	Peruste ja kustannusvaikutus edelliseen vuoteen
Ryhmäavustaja		50 %	Määräaikainen toimi keväällä 2021 OnnenSaaren ryhmään ja 2021 syksyllä esiopetusryhmään.
Omassa kodissaan työskentelevä perhepäivähoitaja		100 %	Määräaikainen toimi 2021. Varhaiskasvatuspaikkojen lisääminen. Perhepäivähoitoon mitoitetaan 4 lasta.
Kirjastonhoitaja	80 %	100 %	Kirjastonhoitajan tehtävän kokoajaistaminen. Kirjaston aukioloaikojen laajentaminen ja tapahtumien lisääminen kirjastossa.
Kulttuurisihteeri	20 %	50 %	Osa-aikaisen kulttuurisihteerin toimen perustaminen. Kuntastrategian mukaisen strategisen painopistealueen huomiointi, museon ylläpito- ja kunnostustoimista ja toiminnasta vastaaminen, kulttuurisuunnitelman laadinta ja tapahtumien järjestäminen.

Henkilöstöhallinnon painopisteet 2021

Vuodelle 2021 on henkilöstöhallinnon osalta asetettu tavoitteeksi:

- Henkilöstöstrategian laadinta ja sen linjausten toiminnallistaminen
- Yhdessä vastuullisesti toimintatavan edistäminen
- Dialogisen keskustelumallin käyttöönotto esimiestyössä
- Työhyvinvoinnin ylläpito alla kuvatun mukaisesti

Henkilöstö on keskeinen voimavara ja strateginen tekijä organisaatiossa. Henkilöstön hyvinvoinnin lisääntymisellä saavutetaan merkittäviä talouteen, toimintaan ja asiakastytytyväsyyteen vaikuttavia tuloksia.

Hailuodon kunnassa on vuoden 2018 lopusta alkaen toiminut työhyvinvointiryhmä, jonka jäsenet on valittu kunnan työyhteisöjen henkilöstöstä. Työryhmän toimintaa koordinoi kunnanjohtaja. Työhyvinvointiryhmä on työstänyt mallin työ-toiminnan sisällöksi yhteistyössä henkilökunnan kanssa.

Hailuodon työ-toiminnan kokonaisuus (varattu määräraha 28 200 €):

- 1) liikunta-, kulttuuri- ja hierontaetu Smartum, arvo 150 €
- 2) kaikkien työntekijöiden yhteinen työ-tilaisuus 1 x vuosi, sisältäen toiminnallisen/naurujoogan/kulttuuriosuuden
- 3) yksi työyksikön yhteinen työ-tilaisuus
- 4) mahdollisuus käyttää työaika liikunnan harrastamiseen (1h/vko)

Työajankäyttö liikuntaan -malli räätälöidään erikseen jokaiseen työyksikköön sopivaksi. Joissakin yksiköissä mm. työehtosopimuksista johtuvista syistä tämän mallin toteuttaminen ei onnistu ja heille mietitään sopiva kompensatio. Tämän osion toteuttamiseen liitetään seuranta, jonka pohjalta raportoidaan, mitä tuloksia toimintamalli on tuottanut.

1.10 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvointityön maakunnallista ohjausta hyödyntäen, yhteistä kehittämistä ja uusia ideoita käyttöönottaen Hailuodossa hyvinvointityötä tekee ja koordinoi Loisto-ryhmä. Ryhmän toiminta alkoi vuoden 2019 aikana ja sen osallistujat ovat laajasti eri palvelualueilta. Ryhmää täydennetään tarvittaessa luottamushenkilöillä, jotka kunnanhallitus on valinnut tehtävään, ja joka osallistuu toimintaan erikseen kutsuttuna. Loisto-ryhmän toimintaa ohjaa keskeinen ajatus ihmisten arjen kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista. Hailuodon kunta on allekirjoittanut Pohjois-Pohjanmaan yhteisen hyvinvointisopimuksen vuonna 2019. Sopimuksen yksi keskeinen asia on uudella tavalla määritelty hyvinvoinnin käsite:

”Minä, pohjoispohjalainen ihminen, voin hyvin silloin, kun koen eläväni hyvää arkea ja mielekästä elämää. Hyvinvointiini vaikuttavat jokapäiväiset arjen tarpeeni, askareeni, yhteisöni ja ympäristöt, joissa elän ja toimin. Oma toimintani ja arjen valintani vaikuttavat omaan, läheisteni ja tulevien sukupolvien hyvinvointiin. Toivon tulevani kuulluksi, nähdyksi, hyväksytyksi ja ymmärretyksi ihmisenä enkä yksittäisten tarpeideni kautta.”

Hailuodossa panostetaan koetun hyvinvoinnin edistämiseen ja mittaamiseen. Pienessä yhteisössä se on mahdollista ja kannattavaa. Eri ikäryhmien hyvinvointikäsitteiden koostaminen on yksi askel kohti kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä. Koetun hyvinvoinnin näkyväksi saaminen, valittujen mittareiden hyödyntäminen ja käyttäminen luovasti ja selkeästi koettua hyvinvointia mitaten ovat haasteita, joihin hailuotolainen hyvinvoinnin edistämisen työ tähtää. Hyvinvointityön painopistealueeksi on valittu erityisesti lapsiperheiden hyvinvointi.

Hyvinvoinnin tukeminen on kokonaisvaltaista ihmisten arkeen vaikuttamista ja Hailuodon strategisten painopistealueiden kautta tarkasteltuna hyvinvointia voidaan tukea maakunnallisesti valittujen teemojen kautta. Painopistealueita tukeva ajatus tuleville vuosille on ”yhdessä vastuullisesti”, joka tarkoittaa käytännössä, että kunnan päättäjät, palveluorganisaatio, vakituiset ja vapaa-ajan asukkaat sekä heidän yhteisönsä, elinkeinotoimijat ja järjestöt toimivat yhdessä kunnan yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Strategian painopistealueet itsenäinen Hailuoto uudistuu kokeilla ja kestävästi, Hyvä ja sujuva arki luodaan yhdessä ja luonto ja kulttuuri ovat elämäntapamme ovat ne teemat, jotka kannattelevat hyvinvointia ja elinvoimaa kunnassa.

Seuraavassa luettelonomaisesti kirjattu ne hyvinvoinnin osa-alueet, joita Pohjois-Pohjanmaan maakunnan hyvinvointityössä ihmisen arjen koostajina on korostettu. Hyvinvoinnin osa-alueet kasvu, oppiminen ja kasvuyhteisöt viittaa

vahvasti elinikäisen oppimisen teemaan, ihmissuhteet, elämänmuutokset ja toimiva arki paitsi palveluihin, niin Hailuodossa erityisesti se tarkoittaa naapureita, kyläyhteisöä ja hyvää asumisen ja elinympäristön kokemusta. Työelämän merkitys hyvinvoinnille saarella työskentelevälle ja mantereella käyvälle voivat olla hyvinkin erilaisia. Vapaa-aika, elintavat ja terveyskäyttäytyminen ja myöskin mielenterveys ja fyysinen terveys liittyvät vahvasti saaren luontoon, sen mahdollisuuksiin ja arjen rakenteisiin, joihin yksilö ja yhteisö voi valinnoillaan vahvasti vaikuttaa. Teemoista taloudellinen toimeentulo liittyy vahvasti suoraan perheiden hyvinvointiin. Osallisuus, yhteiskunta ja vaikuttaminen on osio, jossa pienen yhteisön voimana on läheiset suhteet ja matalat hierarkiat.

Kunnan hyvinvointijohtaminen ja kunnan yhteistyö järjestöjen kanssa ovat uuden ajan alussa, jossa yhteisöllisen johtamisen ja yhdessä tekemisen kautta voidaan suoraan vaikuttaa kuntalaisten hyvinvointiin. Viimeisenä luettelossa kuntalaisten arkeen vaikuttavana asiana on mainittu digipalvelut digituen näkökulmasta, joka on asia, jonka eteen on jo tehty toimia mm. lääkäripalveluiden, puheterapian etävastaanottoina. Samoin kaikkien kansalaisten digiosallisuutta ja sitä kautta tasa-arvoa on edistetty.

2 KUNTASTRATEGIA

Hailuodon kuntastrategia 2020-2025 pitää sisällään monien vuoropuhelujen kautta rakennetut kunnan yhteiset tavoitteet. Hailuodon kunnan visio on ”Elävä, kokeileva ja luonnollisesti uudistuva Hailuoto”.

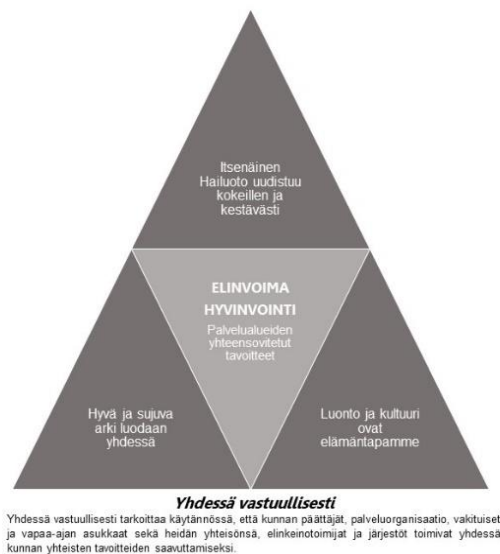
Hailuodon kunnan toimintatapa on ”Yhdessä vastuullisesti”. Se tarkoittaa käytännössä, että kunnan päättäjät, palveluorganisaatio, vakituiset ja vapaa-ajan asukkaat sekä heidän yhteisönsä, elinkeinotoimijat ja järjestöt toimivat yhdessä kunnan yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Strategian käytännön toteuttaminen on kytkeyty osaksi Hailuodon kunnan vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua ja toteutusta. Kuntastrategian painopisteille on määritelty kuntatason ja palvelualueiden vuosittaiset tavoitteet, toimenpiteet ja seurantamittarit sekä vastuutahot. Seuranta on jatkuvaa ja tapahtuu osana hallintosäännön mukaista toiminnan ja talouden raportointia.

Hailuodon kuntastrategian 2020-2025 painopisteistä johdetut kuntatason strategiset painopisteet ovat:

- Itsenäinen Hailuoto uudistuu kokeillen ja kestävästi
- Hyvä ja sujuva arki luodaan yhdessä
- Hailuodon luonnon ja kulttuurin tie.

Kuntastrategia käsiteltiin ja hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 18.9.2019 § 32 ja 13.11.2019 § 46 ja sen toiminnallistaminen käynnistettiin heti. Strategian kaikki tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit on kuvattu talousarvion 2021 käyttötalousosassa.



Visio: ”Elävä, kokeileva ja luonnollisesti uudistuva Hailuoto”

- Strategiset valinnat ohjaavat kunnan perustehtävien toteuttamista, yhdessä tekemistä sekä kumppanuuk-sien
- kehittämistä ja verkottumista.
- Strategian toteuttaminen tapahtuu palvelualue-rajat ylittäen, moniammatillisesti ja monialaisesti.
- Tavoitemittaristo sisältyy strategiakauden talousarvioihin. Mittaaminen ja seuranta on osa talousarviopro- sessia.
- Strategisten valintojen tavoitteiden toteuttamista ja toimenpiteitä varten luodaan strategian toteuttamisoh- jelma

3 TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ

Valtuusto päättää kunnan omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta (KuntaL 14§). Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Hailuoto -konserni Tytäryhteisöt, kuntayhtymät	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus - %
Tytäryhteisöt:		
Hailuodon Vesihuolto Oy	Hailuoto	100
Kuntayhtymät:		
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	Oulu	0,27
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky	Oulu	0,47
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä	Oulu	0,40

Konsernijohdolle ja kunnan edustajille asetetut tavoitteet	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Konsernijohdolle asetetut tavoitteet					
Konsernijohtoon raportoitava valtuustolle, krt/v	2	2	2	2	2
Konsernin omavaraisuusaste, %		50			
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %		50			
Konsernin korolliset lainat/asukas	4 300	4 000	4 500	4 500	4500
Kunnan edustajille asetetut tavoitteet					
Edustajien raportoitava tytäryhteisöstä kunnanhallitukselle/valiokunnalle, krt/v	2	2	2	2	2

4 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio on valtuuston tärkein toiminnan ja talouden ohjauksen väline. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma suunnittelukaudeksi eli kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Talousarvio on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseksi turvataan. Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Tavoitteiden sitovuus

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Toiminnan ja talouden yhteen kytkenä korostamisesta seuraa, että määrärahojen tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset. Talousarvion yleiset perusteet ovat informaatiota, jotka eivät ole sitovia eriä. Talousarvioasiakirjaan kirjatut keskeiset tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia.

Rahamääräisten erien sitovuus

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimitelmalle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu varojen käyttämiseen. Talousarviossa osoitettua sitovaa määrärahaa ei saa ylittää. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta velvollisuutta käyttää määrärahaa kokonaisuudessaan ei ole, jos asetetut tavoitteet on saavutettu.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa asetetaan kunnan varsinaiselle toiminnalle tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto päättää käyttötalousosan kokonaisuuksista, joille tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita asetetaan.

Hailuodon kunnan käyttötalousosan rakenne on seuraava (raportointitaso):

1. Kunnanvaltuusto
2. Tarkastustoimi
3. Keskusvaalilautakunta
4. Viranomaislautakunta
5. Kunnanhallitus

6. Tukipalvelut
 - ☐ Hallinnon tukipalvelut

7. Sote saari
 - ☐ Sote saaren hallinto
 - ☐ Sosiaalipalvelut
 - ☐ Vanhuspalvelut
 - ☐ Terveyspalvelut
 - ☐ Ympäristöterveydenhuolto-, palo-, ja pelastus- sekä maatalouspalvelut
 - ☐ Työllisyyspalvelut

8. Oppiva saari
 - ☐ Oppivan saaren hallinto
 - ☐ Perusopetuspalvelut
 - ☐ Nuoriso- ja liikuntapalvelut
 - ☐ Kirjastopalvelut
 - ☐ Kulttuuripalvelut
 - ☐ Muut opetuspalvelut
 - ☐ Varhaiskasvatuspalvelut

9. Elinvoimainen saari

- ☐ Elinvoimaisen saaren hallinto
- ☐ Asumis- ja yhdyskuntapalvelut
- ☐ Kaavoituspalvelut
- ☐ Rakennusvalvontapalvelut
- ☐ Ulkoilu- ja virkistysalueet
- ☐ Tekniset tukipalvelut
- ☐ Lämmöntuotantopalvelut

Valtuustoon nähdessä sitovia eräitä ovat seuraavat:

1. Valtuusto
2. Tarkastuslautakunta
3. Keskusvaalilautakunta
4. Kunnanhallitus
5. Tukipalvelut
6. Sote saari
7. Oppiva saari
8. Elinvoimainen saari

Kunnanhallitusta, Tukipalveluita, Sote saari -palveluita, Oppiva saari -palveluita ja Elinvoimainen saari -palveluita sitovat sekä ulkoiset että sisäiset tuotot ja kulut bruttoperiaatteen mukaisesti. Kaikilla palvelualueilla henkilöstö- ja henkilösivukulut ovat sitovia omina erinään.

Kunnanhallitusta sitoo bruttoperiaatteen mukaisesti koko kunnan käyttötalouden toimintatuotot ja toimintakulut omina erinään. Lisäksi kunnanhallituksen tulee vastata, että valtuustoon nähdessä asetetut toiminnalliset tavoitteet sekä tilikauden tulostavoite toteutuu.

Kunnanjohtajaa sitoo kunnanhallituksen ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omiaan bruttoperiaatteen mukaan. Kunnansihteeriä sitoo Tukipalvelut palveluiden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omiaan bruttoperiaatteen mukaisesti. Sivistysjohtajaa sitoo oppiva saari palveluiden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omiaan bruttoperiaatteen mukaisesti. Teknistä johtajaa sitoo Elinvoimainen saari palveluiden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omiaan bruttoperiaatteen mukaisesti. Perusturvajohtajaa sitoo Sote saari palveluiden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omiaan bruttoperiaatteen mukaisesti.

Kunnanjohtaja päättää talousarviomuutoksista kunnanhallituksen palveluiden sisällä. Kunnansihteeri päättää talousarviomuutoksista Tukipalvelut palveluiden sisällä. Sivistysjohtaja päättää talousarviomuutoksista Oppiva saari palveluiden sisällä. Perusturvajohtaja päättää talousarviomuutoksista Sote saari palveluiden sisällä. Tekninen johtaja päättää talousarviomuutoksista Elinvoimainen saari palveluiden sisällä. Talousarviomuutoksia ei voida tehdä palvelualueiden sisällä, jos muutokselle ei ole esittää samassa yhteydessä täysi kate palvelualueen sisällä. Palvelualueiden talousarviomuutoksilla ei saa olla minkäänlaista vaikutusta koko kunnan vuosikatteeseen.

Talousarvio 2021

Projektit ja hankkeet, jotka ylittävät talousarviovuoden on vietävä valtuuston päätettäväksi. Rahoittajan hyväksymän rahoituspäätöksen jälkeen hanke voidaan käynnistää ja hankkeelle voi syntyä kustannuksia.

4.1 Hintojen muutokset

Talousarvio 2021 huomioi hintojen muutokset:

Kunnanhallitus 8.9.2020 § 199; kaukolämmön hinnan päivitys

Kunnanhallitus 2.6.2020 § 131; varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksikorotukset

Kunnanhallitus 5.5.2020 § 104; Sote saari -palvelualueen palvelumaksujen korotukset. Seuraava palvelualueen palvelumaksujen tarkistus toteutetaan 12/2020. Asiakasmaksulaki astuu voimaan 1.7.2021.

Muilla osin hintoja ei ole korotettu.

Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa

5. KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA

5.1 Hailuodon kunnan elinvoima- ja hyvinvointitavoitteet

ELINVOIMATAVOITTEET 2020-2025

Kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus

- vastaavat, että kunnan päätökset toteuttavat kuntastrategiaa
- vastaavat kunnan henkilöstöpolitiikasta ja talouden hoidosta

Hallinnon tukipalvelut

Kuntastrategian ja siitä johdettujen palvelualue- sekä hyvinvointi- ja elinvoimaproessin tavoitteiden ja toimeenpanon ohjaus ja yhteensovittaminen.

Kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttaminen edistäminen osana kunnan palvelujen ja elinympäristön suunnittelua, toteuttamista, arviointia.

Perusturva

Tavoitteena edistää ja ylläpitää asukkaiden ja yhteisön sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä.

Sivistys

Tuottaa sivistystoimen peruspalvelut ja kasvattaa kaiken ikäisten kuntalaisten tietoja ja taitoja.

Tavoitteena on kuntalaisten elinolojen parantaminen ja edellytysten luominen kansalaistoiminnalle.

Elinvoima

Kuntalaisten ja yritysten toimintaedellytysten sekä kunnan elinvoimaisuuden varmistaminen laadukkaalla maankäytön suunnittelulla.

Elinvoimaa lisätään huolehtimalla ympäristön ja infran toimivuudesta ja turvallisuudesta.

Investoinnit

Oikein kohdennetuilla investoinneilla edistetään ja ylläpidetään valittujen elinvoimatavoitteiden toteutumista käytännössä.

HYVINVOINTITAVOITTEET 2020-2025

Kaikkien osallisuuden edistäminen, oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti.

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja ylläpitäminen.

Fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen terveydentilan edistäminen.

Edistää kaiken ikäisten kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja elämänhallintaa sekä tarjota monipuolisia kulttuurikokemuksia.

Edistää yksilön hyvää arkea, tyytyväisyyttä ja mielekästä elämää.

Liikkumisympäristöjen ylläpito ja liikkumisen lisääminen.

Asiakaspalvelun kehittäminen.

Palvelualueiden elinvoiman ja hyvinvoinnin prosessitavoitteet yhteensovitetaan.

5.2 Määrärahojen sitovuus

Hailuodon kunnan talousarvion 2021 sitovuustaso on palvelualueitaso. Talouden ja toiminnan raportointitaso on tulosalueitaso. Talousarvion sitovuustaso on käyttötalousosassa palvelualueittain toimintamenot ja toimintatulot. Palkkamenojen ja henkilöstösivukulujen menot ovat erikseen sitovia, niitä ei voi käyttää muiden menojen katteeksi.

Määrärahat palvelualueittain						
TOIMINTAKATE	TP 2019	TA 2020	TA 2021	%	TS 2022	TS 2023
Kunnanvaltuusto	-21 195	-15 056	-26 881	78,5	-26 881	-26 881
Tarkastuslautakunta	-7 474	-7 225	-5 230	-27,6	-5 230	-5 230
Keskusvaalilautakunta	-2 569		-2 000			
Viranomaislautakunta	-166	-430	-150	-65,1	-150	-150
Kunnanhallitus	86 665	164 270	110 710	-32,6	131 727	122 216
Tukipalvelut	-337 492	-288 272	-279 116	-3,2	-275 686	-277 123
Sote saari	-4 623 176	-4 410 980	-4 444 622	0,8	-4 362 514	-4 436 742
Oppiva saari	-1 826 335	-1 904 429	-2 046 564	7,5	-2 060 043	-2 082 077
Elinvoimainen saari	-338 187	-209 498	-238 704	13,9	-136 956	-156 075
Kaikki yhteensä	-7 069 929	-6 671 620	-6 932 557	3,9	-6 735 733	-6 862 062

Henkilöstökulut palvelualueittain	TP 2019	TA 2020	TA 2021	%	TS 2022	TS 2023
Kunnanvaltuusto						
Palkat ja palkkiot	-17 330	-13 456	-23 392	73,8	-23 392	-23 392
Eläkekulut	-1 055		-586		-586	-586
Muut henkilösivukulut	-92		-143		-143	-143
Tarkastuslautakunta						
Palkat ja palkkiot	-1 190	-585	-1 170	100,0	-1 170	-1 170
Eläkekulut	-81					
Muut henkilösivukulut	-4					
Keskusvaalilautakunta						
Palkat ja palkkiot	-6 780		-2 100			
Eläkekulut	-266					
Muut henkilösivukulut	-30					
Viranomaislautakunta						
Palkat ja palkkiot	-150	-330	-150	-54,5	-150	-150
Eläkekulut						
Muut henkilösivukulut						
Kunnanhallitus						
Palkat ja palkkiot	-200 550	-192 089	-224 472	16,9	-227 766	-216 119
Eläkekulut	-42 074	-38 558	-41 818	8,5	-42 373	-40 410
Muut henkilösivukulut	-3 860	-6 730	-8 379	24,5	-8 513	-8 034
Tukipalvelut						
Palkat ja palkkiot	-71 806	-53 735	-50 065	-6,8	-50 743	-51 435
Eläkekulut	-15 352	-8 831	-8 058	-8,8	-8 173	-8 289
Muut henkilösivukulut	-1 385	-1 931	-1 977	2,4	-2 003	-2 032
Sote saari						
Palkat ja palkkiot	-1 366 846	-1 399 640	-1 429 779	2,2	-1 405 650	-1 444 414
Eläkekulut	-306 392	-294 185	-295 834	0,6	-291 730	-298 291
Muut henkilösivukulut	-34 697	-53 105	-59 777	12,6	-58 771	-60 379
Oppiva saari						
Palkat ja palkkiot	-874 265	-915 619	-997 173	8,9	-1 015 051	-1 033 263
Eläkekulut	-173 239	-188 996	-202 863	7,3	-205 873	-208 942
Muut henkilösivukulut	-25 270	-34 517	-41 476	20,2	-42 218	-42 971

Elinvoimainen saari						
Palkat ja palkkiot	-523 806	-521 331	-516 088	-1,0	-524 317	-532 679
Eläkekulut	-103 194	-111 187	-108 350	-2,6	-109 735	-111 148
Muut henkilösivukulut	-10 498	-19 550	-21 317	9,0	-21 655	-21 999
Kaikki yhteensä						
Palkat ja palkkiot	-3 062 723	-3 096 785	-3 244 389	4,8	-3 248 239	-3 302 622
Eläkekulut	-641 653	-641 757	-657 509	2,5	-658 470	-667 666
Muut henkilösivukulut	-75 836	-115 833	-133 069	14,9	-133 303	-135 558

5.3 Toimielinten toiminta ja talous

KUNNANVALTUUSTON TOIMINTA JA TALOUS

Kunnanvaltuuston perustehtävä

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädettyistä ja määrätyistä asioista.

Kuntastrategian painopisteistä johdetut tavoitteet ja toimenpiteet 2021

Kunnan päätökset perustuvat kuntastrategiaan ja luovat edellytykset tavoitteiden käytännön toteutumiselle.

Palvelujen järjestämisen periaatteet on luotu.

Hyvinvointikertomus ja –suunnitelma 2020-2025 valmis ja toteutetaan osana kunnan perustoimintaa.

Talouden tunnusluvut

Kunnanvaltuusto						
	TP 2019	TA 2020	TA 2021	%	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-21 195	-15 056	-26 881	78,5	-26 881	-26 881
TOIMINTAKATE	-21 195	-15 056	-26 881	78,5	-26 881	-26 881

Osallisuus ja vaikuttaminen 2021

Kunnanvaltuuston alaisuudessa toimivat vaikuttamistoimielimet nuorisovaltuusto ja vanhus- ja vammaisneuvosto toteuttavat tehtävänsä toimintasuunnitelmiin perustuen.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS

Tarkastuslautakunnan perustehtävä

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on (KunL § 121):

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Hailuodon kunnan hallintosäännön 39 § mukaan, sen lisäksi mitä kuntalaissa säädetään, tarkastuslautakunnan on:

- 1) seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi, 2) huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä 3) tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin vuosisuunnitelma ja painopisteet

Tarkastuslautakunnan arvioinnin vuosisuunnitelma ja painopisteet 2020 (tarkastuslautakunta 16.10.2019 § 25):

- Sivistyspalvelut
- Tytäryhtiöt ja konserni
- Tarkastuslautakunnan arviointitehtävästä saadun palautteen käsittely (pienimuotoinen kysely) ja parhaiden käytäntöjen siirtäminen seuraavalle tarkastuslautakunnalle
- Yhteispalaveri uuden, seuraavalla kaudelle valitun tarkastuslautakunnan kanssa.
- Kuntakonserni ja konserniohjauksen tavoitteet ja toteutuminen. Todennäköisesti seutuyhteistyö tuo myös uusia muotoja ja järjestelyjä joko yhtiömuotoisena tai muuna yhteistoimintana.
- Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen 2019 havaintojen täytäntöönpanon seuranta
- Talousarviomuutosten seuranta
- Tarkastuslautakunnan testamentti uudelle tarkastuslautakunnalle.

Valtuustokaudelle 2021-2025 valittava tarkastuslautakunta käsittelee vuoden 2021 arvioinnin vuosisuunnitelman ja painopisteet.

Talouden tunnusluvut

Tarkastuslautakunta						
	TP 2019	TA 2020	TA 2021	%	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 474	-7 225	-5 230	-27,6	-5 230	-5 230
TOIMINTAKATE	-7 474	-7 225	-5 230	-27,6	-5 230	-5 230

Osallisuus ja vaikuttaminen 2021

Tarkastuslautakunta edistää osallisuutta ja vaikuttamista

Tiedottamisella

Vuorovaikutuksella kunnan muihin toimielimiin ja kuntakonserniin.

Tarkastuslautakunta on valtuuston alainen toimielin. Sen tehtävät ja asema poikkeavat muista toimielimistä. Tarkastuslautakunnan ensisijainen tehtävä on tuottaa informaatiota valtuustolle.

Toiminnan riskit 2021

Tarkastuslautakunnan toiminnan keskeinen riski perustuu lautakunnan tiedonsaantiin ja vaikuttamismahdollisuuksiin tehtävässään. Tarkastuslautakunnan työn tulee perustua avoimeen sekä saatavilla ja saavutettavissa olevaan oikeelliseen, oikea-aikaiseen, selkeään ja ymmärrettävään tietoon.

VAALIT

Perustehtävä

Vaalien järjestäminen. Kunnallisvaalit järjestetään vuonna 2021.

Keskusvaalilautakunta

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	%	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 800		2 100			
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 369		-4 100			
TOIMINTAKATE	-2 569		-2 000			

VIRANOMAISLAUTAKUNTA

Perustehtävä

Viranomaislautakunta päättää asioista, jotka tulee käsitellä monijäsenisessä toimielimessä, joka ei voi olla kunnanhallitus.

Talouden tunnusluvut

Viranomaislautakunta

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	%	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-166	-430	-150	-65,1	-150	-150
TOIMINTAKATE	-166	-430	-150	-65,1	-150	-150

KUNNANHALLITUKSEN TOIMINTA JA TALOUS

Kunnanhallituksen perustehtävä

Kuntalain 38 §:n mukaisesti kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kuntalain 39§:n mukaan kunnanhallituksen tulee:

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kuntastrategian painopisteistä johdetut tavoitteet ja mittarit

Strategiset painopisteet	Tavoitteet	Mittarit
Itsenäinen Hailuoto uudistuu kokeillen ja kestävästi	Strategiaa toteuttava maapoliittinen ohjelma Tulevaisuuden asumiskohde Hailuotoon	Tonttivaranto (minimi), muuttotase (%) Toteutuneet kohteet, joissa sovelletaan uusia innovatiivisia asumismuotoja (kpl)
Hyvä ja sujuva arki luodaan yhdessä	Palvelujen helppo saatavuus ja saavutettavuus	Asiakastyytyväisyys (%)
Luonto ja kulttuuri ovat elämäntapamme	Hailuodon luonnon ja kulttuurin tie	2020 Kohteet valittu (paikat, tapahtumat, perinteiset ammatinharjoittajat) 2021 Kohteista muodostettu opastettu kokonaisuus 2022 Digiversio valmis 2023-2025 Yhteys ja käyttöönotto osana kunnan perustoimintaa

Talouden tunnusluvut

Kunnanhallitus						
	TP 2019	TA 2020	TA 2021	%	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 325 164	1 318 810	1 351 462	2,5	1 351 462	1 324 262
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 238 499	-1 154 540	-1 240 752	7,5	-1 219 735	-1 202 046
TOIMINTAKATE	86 665	164 270	110 710	-32,6	131 727	122 216

Osallisuus ja vaikuttaminen 2021

Asukkaita kuullaan ennakoivasti osana kuntastrategian valmistelua ja päivittämistä sekä kunnan vuosittaista talouden ja toiminnan suunnittelua. Tavoitteena on edistää asukkaiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia elinympäristöä ja palveluja koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon sekä edistää yhdessä tekemiseen ja kumppanuuteen perustuvaa toimintakulttuuria.

Kunnan toimielimet, johto ja viranhaltijat huolehtivat, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoa valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun.

Keskeiset talousarviovuoden aikana toteutettavat kuntalaisten kuulemiset ja suora osallistuminen:

Päättäjien ja asukkaiden sekä kunnan henkilöstön osallisuutta ja kohtaamisia kehitetään suoran osallistumisen monipuolisilla keinoin

Kuntastrategia 2020-2025 päivityksen ja TA2022 valmistelun kuntalaisten ennakoiva kuuleminen syys-lokuussa 2021

Maapoliittisen ohjelman valmisteluvaiheen kuntalaisten suora osallistuminen ja vuorovaikutus

Asukas- ja asiakaskyselyt, kyselyt päättäjille ja henkilöstölle. Kyselyjen tulosten analyysit ja tiedottaminen.

Toiminnan riskit 2021

Riskienhallinta perustuu Hailuodon kunnan riskienhallintasuunnitelmaan 2021. Kuntakonsernin sisäiset ja ulkoiset riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Riskienhallinnan seuranta tapahtuu osana talouden ja toiminnan toteuman seuranta.

Keskeiset riskit:

Epidemia (korona), johon asukkaat ja työntekijät sairastuvat. Kunnan toiminta ja palvelutuotanto pysähtyy osittain tai kokonaan.

Kuntastrategian toiminnallistamisessa ei reagoida ennakoiden ja riittävästi kunnan toimintaympäristön muutokseen. Tämä voi kriisiyttää kunnan talouden ja estää itsenäisen kunnan jatkon.

Useampi ennalta arvaamaton kuluerä. Riskiä hallitaan toteuttamalla taloudellisten vaikutusten ennakoarvioinnit osana asioiden valmistelua sekä kehittämällä talouden ja toiminnan vuositasen suunnitelmakauden suunnittelua.

Tietoliikenne- ja tietoturvariskit. Riskiä hallitaan laitteistojen ja ohjelmistojen huoltojen ja päivitysten hyvällä toteuttamisella, varahenkilöjärjestelmällä sekä osallistumalla julkisen hallinnon digiuhkien valmiusharjoituksiin.

Työtapaturmien ja työperäisten sairauksien lisääntymisen riskit. Riskiä hallitaan hyvällä henkilöstöpolitiikalla ja johtamisella sekä kokonaisvaltaisella panostamisella henkilöstön työhyvinvointiin.

HALLINNON TUKIPALVELUJEN TOIMINTA JA TALOUS

Hallinnon tukipalvelujen perustehtävä

Hallinnon tukipalvelujen yleistehtävä on kuntastrategian ja siitä johdettujen palvelualue- sekä hyvinvointi- ja elinvoimaproessin tavoitteiden ja toimeenpanon ohjaus ja yhteensovittaminen. Tehtävänä on myös organisaation uudistumiskyvyn ja osaamisen kehittäminen osana kuntastrategiaprosessia sekä kunnan toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten ennakointi ja seuranta.

Hallinnon tukipalvelut vastaa hallinnon palveluprosesseista. Tukipalveluissa tuotetaan hallinto-, talous-, henkilöstö- ja tietoverkkopalveluja sekä elinkeino- ja kehittämispalveluja. Hallinnon tukipalvelut osallistuu kunnan kehittämistoimintaan, edistää osaltaan kokeilemalla kehittämistä sekä digitalisaatiota.

Hallinnon tukipalveluissa ohjataan ja kehitetään kunnan varautumista sekä varautumis- ja turvallisuussuunnittelua.

Strategian painopiste: Itsenäinen Hailuoto uudistuu kokeillen ja kestävästi

Hallinnon tukipalvelujen tavoitteet	Hallinnon tukipalvelujen toimenpiteet	Mittarit
Avoimen hallinnon toimintakulttuurin edistäminen	Organisaation toimintatapojen, käytäntöjen ja asenteiden uudistaminen Organisaation uudistumiskyvyn ja osaamisen kehittäminen osana Hailuoto 2025 kuntastrategiaprosessia	Päättäjäien koulutukset ja valmennukset; uusi valtuustokausi 2021-2025. Uudet toimintatavat ja -käytännöt toimielinten, hallinnon ja palvelualueiden toiminnassa
Kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamisen uudistaminen	Hailuodon osallisuusmallin (Kv 18.9.2020 § 32) toiminnallistaminen osana kunnan perustoiminnan prosesseja Kuntayhteisön toimintaosallisuuden edistäminen	Palvelualueen keskeiset osallisuustoimenpiteet sisältyvät talousarvioon ja toteutuvat dokumentoidusti perustoinnissa Yhdistysten avustus- ja kumppanuustoimien kehittäminen (kumppanuuspöydät)
Paikkaperustaisen tutkimus- ja kehittämistoiminnan edistäminen	Paikan ensisijaisuutta ihmisen elinympäristönä, hyvinvoinnin, toiminnan, kulttuurin ja kokemusten lähtökohtana painottavan korkea-asteen yhteistyön kehittäminen	Valmistuneet opinnäytteet ja kehittämistehtävät sekä niiden johdosta suoritettavat jatkotoimet
Arjen turvallisuuden kehittäminen	Turvallisuussuunnitelman laadinta	Turvallisuussuunnitelma 2021-2025

Stategian painopiste: Hyvä ja sujuva arki luodaan yhdessä

Hallinnon tukipalvelujen tavoitteet	Hallinnon tukipalvelujen toimenpiteet	Mittarit
Palvelujen järjestämisperiaatteet	Luodaan palvelualueiden ja hallinnon yhteistyönä Hailuodon kunnan palvelujen järjestämisperiaatteet. Periaatteet linjaavat palvelujen järjestämisen ja ovat osa kunnan edunvalvontaa.	Periaatteet hyväksytty kvssä
Asianhallinnan ja tiedonohjauksen kehittäminen	Asianhallintajärjestelmän + tiedonohjausjärjestelmän (TOJ) käyttöönotto	Toteutettu TOJ-prosessi 6/2021 mennessä (sis. koulutukset ja ohjauksen) Toteutettu asianhallintajärjestelmän käyttöönotto 9/2021 (sis. koulutukset)
Palvelualueiden talous- ja henkilöstöhallinnon toimintamalli	Palvelualueesihteerien tehtäväkuvien uudistaminen sekä osaamistason kehittäminen kehittämissuunnitelmaan perustuen	Uudistetut toimenkuvat TVA

Stategian painopiste: Luonto ja kulttuuri ovat elämäntapamme

Hallinnon tukipalvelujen tavoitteet	Hallinnon tukipalvelujen toimenpiteet	Mittarit
Hailuodon luonnon ja kulttuurin tie	Osallistuminen toiminnallisen kulttuurirakenteen toteuttamissuunnitelman valmisteluun ja toteutukseen Reitistöjen kehittäminen Viron Muhun kunnan ja Hailuodon kunnan elinkeino- ja kulttuurikumppanuuden kehittäminen	Reitistöjen kehittämissuunnitelman valmisteluun ja toteuttamiseen osallistuminen Muhu-Hailuoto kumppanuuden kehittämisen toteutunut valmistelu ja toimeenpano

Talouden tunnusluvut

Tukipalvelut						
	TP 2019	TA 2020	TA 2021	%	TS 2022	TS 2023
TOIMINTA-TUOTOT YHTEENSÄ	25 745	27 600	15 275	-44,7	15 275	15 275
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-363 237	-315 872	-294 391	-6,8	-290 961	-292 398
TOIMINTAKATE	-337 492	-288 272	-279 116	-3,2	-275 686	-277 123

Osallisuus ja vaikuttaminen 2021

Osallisuuden ja vaikuttamisen jatkokehittäminen osana Hailuodon kunnan talouden ja toiminnan suunnittelua.

Kunnan toiminnasta tiedotetaan asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämistä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa (KunL 410/2015 § 29).

Osallistuvan budjetoinnin edistäminen osana talouden ja toiminnan suunnittelua ja talouden sopeuttamistoimia.

Dialogisen menetelmien käyttöönotto asukasosallisuudessa.

Vapaa-ajan asukkaiden foorumin valmistelu ja käynnistäminen kesäkauden 2021 aikana.

Osallisuuden ja vaikuttamisen toteuman 2020 arviointi.

Keskeiset palvelualueen asiat, joissa toteutetaan kuuleminen tai valmisteluvaiheen suora osallistuminen

Asia	Tavoitteet	Toteuttamistapa	Aikataulu	Vastuutaho
Avoimen hallinnon toimintakulttuurin edistäminen	Kunta huolehtii, että asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoa valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa päätösten valmisteluun (KunL 410/2015 § 29)	Monikanavainen kuntaviestintä	Koko vuosi	Palvelualueiden viestinnästä vastaavat sekä viestinnän asiantuntija
Kuntastrategian 2020-2025 päivitys ja TA2022 valmisteluvaihe	Kunnan jäsenten kuuleminen kuntastrategian päivityksessä ja TA2022 valmistelussa	Kysely (sähköinen/perinteinen) Keskustelutilaisuus Osallistuva budjetointi	Syyskausi 2021	Kunnansihteeri, kunnanjohtaja
Kuntayhteisön toimintaosallisuuden edistäminen	Yhdistysten avustus- ja kumppanuustoimien kehittäminen	Kumppanuuspöytä	Helmikuun 1. vkolla 2021	Kunnansihteeri, vapaa-aikasihteeri
Reitistöjen kehittäminen	Asukkaiden paikka-perustaisen tiedon ja osaamisen hyödyntäminen reitistöjen kehittämisessä Yhteiskehittäminen	Yhteissuunnittelu, yhteiskehittäminen, palvelumuotoilu	Koko vuosi	Kunnanjohtaja, kunnansihteeri, reitistöjen kehittäjä
Vapaa-ajan asukkaiden foorumin valmistelu ja käynnistyminen	Vapaa-ajan asukkaiden osallisuuden ja vaikuttamisen edistäminen	Kysely Keskustelutilaisuus	Kesäkausi 2021	Kunnanjohtaja, kunnansihteeri

Osallisuus ja vaikuttaminen Hailuodon kunnan toiminnassa toteutetaan perinteisesti ja/tai sähköisesti. Keskeisiä tapoja ovat keskustelutilaisuudet, yhteissuunnittelu, osallistuvan budjetoinnin menetelmät, kumppanuuspöydät, palvelumuotoilu sekä kyselyt (Kunnanvaltuusto 18.9.2019 § 32). Osallisuusmäärittely: 1) Tieto-osallisuus on kuntalaisten oikeutta tiedon saamiseen ja tuottamiseen. 2) Suunnitteluosallisuus on syvempää kuntaorganisaation ja kuntalaisten välistä valmisteluun liittyvää vuorovaikutusta, kuten esimerkiksi yhteissuunnittelu ja kuntafoorumit. 3) Toimintaosallisuus on kuntalaisten omaa toimintaa tai talkoita elinympäristössään, esim. ympäristön kunnossapitoa tai kunnostusta. 4) Päätösosallisuus on suoraa osallistumista palvelujen tuottamista tai asuinalueita koskeviin päätöksiin (OM 14/2010, 35.)

Toiminnan riskit vuonna 2021

Talouden sopeuttamiseen liittyvät riskit. Riskit ovat ehkäistävissä ennakoivalla ja avoimella vuorovaikutuksella, kuntalaisten ja henkilöstön osallisuuden vahvistamisella kunnan taloussuunnitteluprosessissa.

Kuntastrategian toiminnallistamiseen ja toimintakulttuurin uudistamiseen liittyvät riskit. Riskit ovat ehkäistävissä tavoitteellisella avoimuuden edistämällä osana johtamisen ja kunnan perustoiminnan uudistamista.

Kunnan tiloihin ja niiden saavutettavuuteen liittyvät riskit. Paikallisyhteisöjen toiminnan ja kumppanuuksien kehittäminen edellyttää hyvää tilojen saavutettavuutta. Heikko saavutettavuus heikentää kumppanuuksien ja avoimen kunnan kehittymistä.

Päätösvaikutusten ennakoarviointi

Asia, joka edellyttää päätösvaikutusten ennakoarviointia	Tunnistetut päätösvaikutusten näkökulmat
Luodaan palvelualueiden ja hallinnon yhteistyönä Hailuodon kunnan palvelujen järjestämisen periaatteet.	Kuntalaisvaikutukset Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset Talousvaikutukset Maaseutuvaikutukset
Periaatteet linjaavat palvelujen järjestämisen ja ovat osa kunnan edunvalvontaa.	

SOTE SAARI -PALVELUALUEEN TOIMINTA JA TALOUS

Perusturvapalvelujen yleistavoitteena on käytettävissä olevien resurssien puitteissa huolehtia kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista ja taata kuntalaisille lainsäädännön mukaisesti laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Tavoitteena on edistää ja ylläpitää asukkaiden hyvinvointia, fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveydentilaa sekä asukkaiden ja yhteisön sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä.

Hallinto

Perustehtävänä on palvelualueen perustehtävien määrittelemisen, tiedolla johtamiseen perustuva kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiden suunnittelu, arviointi ja tarvittavien muutosten tekeminen taloudellisesti valtakunnallisen ja maakunnallisen ohjauksen suuntaviivojen mukaisesti, tukea esimiehiä hyvien käytäntöjen vahvistamiseen ja varmentamiseen kunnan omissa palveluissa. Sote saari -palvelualue neuvottelee ja hallinnoi lisäksi ulkopuolisten palveluntuottajien kanssa tehtyjä palvelusopimuksia.

Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalveluiden perustehtävänä on huolehtia kuntalaisten sosiaalisen hyvinvoinnin ja sosiaalisen turvallisuuden ylläpitämisestä sekä toimeentulon toteutumisesta. Palveluilla parannetaan edellytyksiä omaan elämänhallintaan sekä lisätään valmiuksia itsenäiseen suoriutumiseen.

Vanhuspalvelut

Vanhuspalveluiden perustehtävänä on tuottaa Hailuodon kunnassa ikääntyneille kuntalaisille heidän tarvitsemiaan palveluita kansanterveyslain mukaisen kotisairaanhoidon, kotipalvelun, tukipalveluiden ja tehostetun palveluasumisen muodossa. Kotihoidon perustehtävänä on tarjota hoitoa, hoivaa ja apua asiakkaan kotona selviytymiseen. Tehostetussa palveluasumisessa on hoito ja hoiva on suunnattu ikäihmisille, joilla fyysinen, psyykkinen, kognitiivinen tai sosiaalinen toimintakyky on alentunut niin, etteivät he enää selviydy kotona omaisten tai kotihoidon turvin, mutta eivät tarvitse sairaalatasoista hoitoa. Tavoitteena on tukea omatoimisuutta kuntouttavan työotteen avulla ja luoda turvallinen koti tai kodinomainen asuinympäristö ikääntyneille.

Terveyspalvelut

Perustehtävänä on tuottaa laadukasta ja nykyaikaista perusterveydenhuollon palvelua kuntalaisille. Oma toimintaa täydennetään ostopalvelusopimuksin. Terveyspalvelut sisältävät myös erikoissairaanhoidon.

Ympäristöterveydenhuolto-, palo- ja pelastustoimi

Sote saari vastaa kuntien ja kuntayhtymien yhteistyössä järjestettävistä palveluista ympäristöterveydenhuollon ja palo- ja pelastustoimen alueella.

Työllisyyspalvelut

Perustehtävänä on tarjota asiakkaille maksutonta palveluohjausta työllistymisen edistämässä tai kohdallisten palveluiden piiriin. Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on pitkäaikaistyöttömien työllistymisen edistäminen ja vaikuttaminen pitkäaikaistyöttömyyden kasvuun ennaltaehkäisevästi.

Stategian painopiste: Itsenäinen Hailuoto uudistuu kokeillen ja kestävästi

Sote saari palvelualueen tavoitteet	Sote saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Aktiivinen osallistuminen hyvinvointialueen kehittämisohjelmiin.	Osallistuminen; toiminnan perustason ja laadun kuvaaminen ja kehittäminen osana Lakeuden aluetta. Käyttää valittuja tiedolla johtamisen mittareita ja saadun tiedon analysoinnin pohjalta ohjata toimintaa. Toimenpiteiden valinta ja toiminta suunnitelmien mukaisesti. Tulevaisuuden sote- hankkeen osiot; lapset, nuoret ja perheet, ikääntyvien palvelut, päihde- ja mielenterveyspalvelut, hoitotakuu ja rakennehankkeen eri osiot.	Osallistujien (työntekijät, esimiehet) määrä, osallistuminen verkostoihin / määrä. Muutokset toiminnassa, onko rakenteellisia muutoksia saatu aikaan/ei ole tehty.
Parhaiden mahdollisten terveys- ja sosiaalipalveluiden tuottaminen.	Terveyspalvelupilotin kokemusten analysointi. Laadukas palvelun kilpailutus. Uusien sopimusten laatiminen.	Kilpailutuksen onnistuminen; palvelun taloudellisuus, laadukkuus, jatkuvuus. €/asukas, muutos edellisiin vuosiin verrattuna.
Palvelurakenteen monipuolistaminen.	Osallistutaan ikäihmisten asumista tukevaan kehittämiseen.	Uudenlaiset asumisen muodot. On/ei.

Stategian painopiste: Hyvä ja sujuva arki luodaan yhdessä

Sote saari palvelualueen tavoitteet	Sote saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Terveyspalveluiden saatavuus ja lainmukaisuus toteutuu (terveydenhuoltolaki 57§)	Terveyspalveluiden jatkuva laadullinen arviointi.	Palveluiden peittävyys %/asukkaat. Kustannusvaikutus €/asukas. Hoitajan/lääkärin käyntien suhde vertailu edellisiin vuosiin. Lääkäripalvelun saatavuus etä- ja digipalveluna, palvelutapahtumat (mukaan lukien käynnit) suhteessa kaikkiin lääkärikäynteihin.
Ikääntyvän väestön palvelutarpeiden tunnistaminen ja hyvinvoinnin tukeminen (vanhuspalvelulaki).	Kotona asumista tukevien ja ennaltaehkäisevien toimien toteuttaminen yhteistyössä yksityisten ja järjestöjen kanssa. Laadun tunnistaminen palveluissa. Sosiaali- ja terveyspalveluiden asiakkuudet perustuvat kirjattuun palvelutarpeen arviointiin. Palvelusetelin käyttöönoton valmistelu. Nuorempien ikäihmisten eri ikäryhmien palvelutarpeen arviot on tehty uusissa asiakkuuksissa (seniorineuvola).	Rai Screen-mittari on laadukkaasti tehty asiakkuuden alkaessa ja vanhoille asiakkaille asiakkuuden jatkussa puolivuositain. Arvioinnit on viety loppuun (% arvioinneista) Toiminnan kuvaaminen sekä laadun että määrän näkökulmasta, kirjallinen tuotos tehty: kyllä/ei. Seniorineuvolan käyntimäärän lisääntyminen suhteessa väestön ikääntymiseen. 92 % yli 75-vuotiaista asuu kotona

Stategian painopiste: Luonto ja kulttuuri ovat elämäntapamme

Sote saari palvelualueen tavoitteet	Sote saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Ikäihmisten koetun hyvinvoinnin esille tuominen	Palveluiden sisällön monipuolisuuden vahvistaminen hyvinvoinnin näkökulmasta	Toiminnan laadun arviointi asiakkaiden tyytyväisyydellä mitaten (mitaus terveystilanteissa, kotihoidossa, palvelukodissa, päivätoiminnassa) Oma arviointi; toiminnan määrä ja laatu, ulkopuolisten tilaisuuksien/kävijöiden määrä palvelukodissa Omien toimintojen painottuminen arkisen kulttuurin tuottamiseen ja kuluttamiseen
Luonto ja ulkoilu ovat jokaisen ulottuvilla	Asiakkaiden päiväohjelman rakenteisiin sisällytetään luontokokemusten ja ulkoilun mahdollisuus	“100 minuuttia kulttuuria kuukaudessa kuntalaisille” mahdollistaminen (tilaisuuksien määrä) Ulkoilu ja luontokokemukset päiväohjelmassa -määritelmä valmis

Talouden tunnusluvut

Sote saari						
	TP 2019	TA 2020	TA 2021	%	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT						
YHTEENSÄ	389 742	361 002	375 536	4,0	383 216	385 058
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 012 918	-4 771 982	-4 820 158	1,0	-4 745 730	-4 821 800
TOIMINTAKATE	-4 623 176	-4 410 980	-4 444 622	5	-4 362 514	-4 436 742

Osallisuus ja vaikuttaminen 2021

Sote saari järjestää asiakasiltoja kolme kertaa vuodessa ja asiakasiltaan osallistuu henkilöstöä vuorotellen kaikilta palvelualueen osa-alueilta.

Sote saaren koko henkilöstö huomioi ja tiedottaa eteenpäin asukkaiden vapaamuotoisesti palvelutilanteissa saadun palautteen. Terveyskeskuksessa ja palvelukodilla on oma palautelaatikko.

Vuoden 2021 aikana toteutetaan terveystilanteiden tyytyväisyyskysely. Terveystilanteiden tyytyväisyysmittaukset, pilotin asiakasraati jatkaa toimintaa vuoden 2021 aikana. Mittaustulokset analysoidaan ja toimintaa kehitetään palautteeseen perustuen.

Palvelukodilla järjestetään säännölliset omaisten illat, joissa on suora palautteen mahdollisuus.

Otetaan uudelleen tarkasteluun sähköisen palautteenannon mahdollisuuden toteutus.

Avointen hyvinvointiryhmien toimintaa tukemalla terveys- ja sosiaalipalveluissa asiakkailla on suora vaikuttamisen kanava. Huomioidaan liikuntapalveluiden tuottamat ryhmät ja niiden tuoma palaute.

Pidetään yllä jo olemassa olevaa vammais- ja vanhusneuvoston suoraa kuntalaisten palautteenantomahdollisuutta sisällyttämällä kuntalaispalaute/terveiset käsitteilyyn jokaisessa neuvoston kokouksessa.

Keskeiset palvelualueen asiat, joissa toteutetaan kuuleminen tai valmisteluvaiheen suora osallistuminen

Asia	Tavoitteet	Toteuttamistapa	Aikataulu	Vastuutaho
Terveyspalveluiden kilpailuttaminen.	Tieto-osallisuuden vahvistaminen ja tulevista osallistumismahdollisuuksista tiedottaminen Tiedonhankinta eri osapuolilta Eri intressiryhmien vuoropuhelu Yhteissuunnittelu ja/tai -kehittäminen Asiakaslähtöisyyden toteuttaminen	Keskustelutilaisuus Yhteissuunnittelu, yhteiskehittäminen, palvelumuotoilu	Valmistelu, tietojen keruu ja vaikutusten arviointi tammi-helmikuun 2021. Osallistava keskustelu valmistelun yhteydessä helmikuun 2021.	Perusturvajohtaja vastaa prosessista. Kilpailutuksen hoitaa Monetra Oy.

Osallisuus ja vaikuttaminen Hailuodon kunnan toiminnassa toteutetaan perinteisesti ja/tai sähköisesti. Keskeisiä tapoja ovat keskustelutilaisuudet, yhteissuunnittelu, osallistuvan budjetoinnin menetelmät, kumppanuuspyödyt, palvelumuotoilu sekä kyselyt (Kunnanvaltuusto 18.9.2019 § 32). Osallisuusmäärittely: 1) Tieto-osallisuus on kuntalaisten oikeutta tiedon saamiseen ja tuottamiseen. 2) Suunnitteluosallisuus on syvempää kuntaorganisaation ja kuntalaisten välistä valmisteluun liittyvää vuorovaikutusta, kuten esimerkiksi yhteissuunnittelu ja kuntafoorumit. 3) Toimintaosallisuus on kuntalaisten omaa toimintaa tai talkoita elinympäristössään, esim. ympäristön kunnossapitoa tai kunnostusta. 4) Päätösosallisuus on suoraa osallistumista palvelujen tuottamista tai asuinalueita koskeviin päätöksiin (OM 14/2010, 35.)

Toiminnan riskit 2021

Koronatilanne on luonut ennakoimattoman pitkäkestoisen, laajan ja uudenlaisen uhkan Sote saari -palvelualueelle. Pienten yksiköiden haavoittuvuus konkretisoituu viruksen muodossa. Suurin osa toiminnasta on erityisryhmien kanssa toimimista ja henkilökunnalla onkin valtavan suuri vastuu suojella näitä erityisen haavoittuvassa osassa olevia ihmisiä. Oman toiminnan, viestinnän ja suojautumisen oikea-aikaisuus korostuu epidemian jatkuessa.

Sisäisiä riskejä palvelualueella tunnistetaan yhä paremmin. Riskiensuunnitelman rinnalla Sote saarella mahdollisia, läheltä piti ja toteutuneita riskejä tarkastellaan monin tavoin. Lakisääteiset omavalvontasuunnitelmat on laadittu erikseen terveyskeskukseen, palvelukotiin ja kotihoitoon. Asiakkaille ja henkilökunnalle toteutuneet ja läheltä piti -tilanteiden tarkastelu HaiPro-ohjelman kautta jatkuu ajantasaisena ja raportoidaan säännöllisesti henkilöstötoimikunnalle.

Sote saari -palvelualueen riskit kulminoituvat toiminnallisiin riskeihin ja erityisesti henkilökuntaan, sen osaamiseen ja hyvinvointiin. Palvelualueella on useita tehtäviä, joita hoitaa vain yksi henkilö ja on yhä paremmin tunnistettu ne tehtävien osa-alueet, joissa tarvitaan enemmän vastuun jakautumista. Perustyötä tukevilla tehtävissä on kokonaisuuk-sia, joita tulee tarkastella uudelleen riskien tunnistamiseksi. Hyvinvointia tukevia perusprosesseja on tarkasteltava myös riskienhallinnan näkökulmasta, ei vain yksilön vapauksina tai velvollisuuksina. Esimerkkeinä näistä autonomi-nen työvuorosuunnittelu, lomien kierto, tehtävien jakautuminen, sairauslomakäytännöt, tasapuolisuus vuoroissa, pa-lautteen käsitteleminen ja työilmapiiriin vaikuttaminen.

Päätösvaikutusten ennakkoarviointi

Asia, joka edellyttää päätösvaikutusten ennakkoarvioin-tia	Tunnistetut päätösvaikutusten näkökulmat
Laadukkaiden ja kestävästi tuotettujen terveyspalvelui-den hankinta.	1) kuntalaisnäkökulma 2) organisaatio- ja henkilöstönäkökulmat 3) taloudelliset vaikutukset

OPPIVA SAARI -PALVELUALUEEN TOIMINTA JA TALOUS

Oppiva saari- palvelujen tavoitteena on turvata sivistystoimen peruspalvelut: varhaiskasvatus ja esiopetus, perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, kansalais- ja musiikkiopistotoiminta, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä edistää kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, elämänhallintaa, kasvattaa tietoja ja taitoja sekä tarjota monipuolisia kulttuurikokemuksia Hailuodon omaleimaisuutta hyödyntäen ja vahvistaen.

Hallinto

Hallinnon tehtävänä on tuottaa arjen palveluiden suunnittelu, toiminta ja lakisääteiset suunnitelmat ja raportoinnit, vastata palvelualueen viestinnästä, talouden suunnittelusta, tavoitteiden asettelusta, seurannasta ja raportoinnista, riskienhallinnasta, henkilöstön rekrytoinnista ja työhyvinvoinnista sekä huolehtia toimintaan osallistuvien turvallisuudesta. Osa hallinnon toimintaa on kunnan sisäinen yhteistyö, yhteistyö kuntalaisten kanssa sekä verkostoituminen ja aktiivinen yhteistyö lähikuntien kanssa, osallistuminen alueellisiin ja valtakunnallisiin sivistyspalveluforumeihin ja koulutuksiin sekä ajantasaisen tiedon ja lakimuutosten tuominen palvelutoiminnan arkikäytänteisiin. Palvelualueesihteerin toimenkuvan kehittäminen ja resurssin laaja-alainen hyödyntäminen palvelualueen eri yksiköissä on edelleen kehittämisen yhtenä painopistealueena.

Perusopetuspalvelut

Perusopetuksen palvelut järjestetään voimassa olevan lainsäädännön ja opetussuunnitelman mukaisesti sekä lapsiystävällisen kunnan päätöksenteon pohjalta. Tavoitteena ovat laadukkaat ja korkeatasoiset ajan tasalla olevat palvelut koulutetun ja säännöllisesti koulutuksiin osallistuvan henkilöstön avulla. Perusopetuksen oppilashuollon lakisääteiset, lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia tukevat tavoitteet toteutuvat osin ostopalveluna sekä yhteistyössä Sote-saaren palvelujen kanssa. Lisäpalveluita mm. koulun kehittämistyötä, kerhotoimintaa, kansainvälistä yhteistyötä ja poikkeusjärjestelyistä johtuvaa erityistukea, jakotunteja ja lisäopetusta rahoitetaan pääosin hankeavustuksilla ja toteutetaan yhteistyössä kuntalaisten sekä eri yhteistyötahojen mm. kansalaisopiston kanssa.

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

Liikuntatoimen tehtävänä on huolehtia liikuntatoiminnan suunnittelusta ja kehittämisestä sekä kunnassa harjoitettavan liikuntatoiminnan tukemisesta. Toiminta-ajatuksena on monipuolisten perusliikuntapalveluiden tarjoaminen kaikille kuntalaisille. Tavoitteena on terve, työkykyinen, monipuolisesti liikuntapalveluja käyttävä kuntalainen.

Liikuntatoimi järjestää liikuntakerhoja ja liikuttaa ihmisiä erilaisten tempausten muodossa. Lisäksi liikuntatoimi hoitaa kuntosali- ja liikuntahallivuorojen jakamisen, valvonnan ja laskutuksen.

Yhteistyö eri tahojen kanssa on suuri voimavara ja tähän liikuntatoimessa aiotaan panostaa aiempaa enemmän. Yhteistyö niin koulun kuin perusturva- ja teknisen toimen kanssa tulee lisääntymään tulevaisuudessa. Yli hallintokuntien toimiva liikuntatiimi suunnittelee ja toteuttaa tapahtumia ja tempauksia kaikkien kuntalaisten hyvinvointia ajatellen.

Nuorisotoimen tehtävänä on luoda edellytyksiä nuorisotoiminnan kehittymiselle, tukea nuorisoyhdistyksiä ja muuta nuorten itsensä järjestämää toimintaa.

Nuorisotoimi antaa myös neuvontaa, asiantuntija- ja muuta apua nuorisotoimintaa koskevissa asioissa. Toiminta-ajatuksena on nuorten elinolojen parantaminen ja edellytysten luominen nuorten kansalaistoiminnalle. Tavoitteena on myönteisten elämysten tuottaminen lapsille ja nuorille erilaisten toimintojen ja tapahtumien avulla.

Nuorisotoimi pyrkii järjestämään nuorille toimintamahdollisuuksia sekä mielekkäitä vapaa-ajan viettotapoja.

Koululaisten kesätyöllistäminen hoidetaan nuorisotoimen kautta. Muuta toimintaa ovat mm. kerhot, kurssit, leirit, retket.

Toimintaa on organisoitu yhteistyössä paikallisten järjestöjen, seurakunnan, peruskoulun sekä seutukunnan muiden vapaa-aikatoimien kanssa kaikenikäisille kuntalaisille.

Uusi nuorisovaltuusto aloitti kaksivuotiskautensa toukokuussa 2020 ja jatkaa yhä voimakkaammin ja aktiivisemmin paikallisten lasten ja nuorten äänen esiintuojana sekä nuorisotapahtumien järjestäjänä.

Kirjastopalvelut järjestetään saavutettavasti sekä laajalle että pienemmille kohderyhmille nykyaikaisesti ja tehokkaasti, perinteitä kunnioittaen. Seutulainausta, omatoimipalveluja ja etäkirjaston digitaalisia palveluita käytetään kulttuurisisältöjen välittämiseen asiakkaille.

Kulttuuripalvelut

järjestetään pääosin kunnan omana palveluna yhteistyössä koulun, varhaiskasvatuksen ja senioripalveluiden sekä vuosittaisten Hailuodossa järjestettävien tapahtumien tapahtumajärjestäjien kanssa. Kotiseutumuseon kunnostuksen, kesäopastuksen sekä saaren kulttuurikohteiden kunnan valvominen. Painopistealueena ympärivuotinen toiminta. Yhteistyö paikallisesti ja mantereeseen. Kattava tiedottaminen nettisivuilla ja kunnan sosiaalisessa mediassa.

Muut opetuspalvelut

Kansalais- ja musiikkiopistotoiminnasta vastaa Vuolle-opisto peruskoulun, kirjaston ja liikuntahallin tiloissa. Opisto-vastaavana toimii Mira Talala.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään varhaiskasvatuslain mukaisesti. Tavoitteita ja suunnitelmia ohjaavat Opetushallituksen varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetuksen perusteet ja paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma sekä esiopetussuunnitelma. Hailuodon esiopetus toimii varhaiskasvatuksen alla. Päiväkodin Pikkuluoto ryhmä toimii ympärivuorokautisesti. Tavoitteena on tuottaa laadukasta, lapsia ja lapsuutta arvostavaa varhaiskasvatusta ja esiopetusta.

Stategian painopiste: Itsenäinen Hailuoto uudistuu kokeillen ja kestävästi

Oppiva saari palvelualueen tavoitteet	Oppiva saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Laadukkaiden peruspalveluiden turvaaminen	Osaava, riittävä henkilöstö Tarvittavat henkilöstölisäykset: tuen tarpeen turvaaminen päiväkotij- ja esiopetusryhmässä (50 % avustaja) sekä subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden ja ryhmäkoon pienenemismisen myötä varaus varhaiskasvatuspaikkojen lisäämiseen (kotona työskentelevä perhepäivähoitaja). Lasten kotihoidon tuki (2020 lisätlousarvion pohjalta).	Henkilöstön määrä Henkilöstön pätevyys
Joustava palvelutarjonta	Tilojen muunneltavuus ja tarkoituksenmukaisuus	Käyttäjämäärä Kunnossapitotoimenpiteet

Stategian painopiste: Hyvä ja sujuva arki luodaan yhdessä

Oppiva saari palvelualueen tavoitteet	Oppiva saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Kirjastopalveluiden saatavuuden lisääminen	Kirjaston aukioloaikojen laajennus Kirjastonhoitajan työajan kokoajaistaminen Omatoimikirjastohankkeen toteuttaminen	Kirjaston kävijämäärä Aukiolotunnit
Kuntosalin perusparannus	Kuntosalin aktiivinen käyttöönotto ja käytön kehittäminen laitteiden uusimisen myötä	Käyttäjämäärät kurssit
Lapsiystävällinen päätöksenteko ja toiminta, koko kunnan tavoite	Lapsen etu on ensisijainen toiminnassa	Lasten ja perheiden hyvinvointia tukevat palvelut: määrä, käyttäjät

	Lasten ja perheiden hyvinvoinnin huomiointi palveluratkaisuissa	
Kuntalaisten hyvinvointi	Hyvinvointi- ja liikuntatiimin kokoaminen yhteistyössä yli palvelualueiden. Mukana terveydenhoitaja, seniorineuvolan sairaanhoitaja, hammashoitolaan väki sekä vapaa-aikasihteeri	Hyvinvointitapahtumat ja -tempaukset: osanottajat, kuntalaisten aktiivisuuden lisääntyminen

Strategian painopiste: Luonto ja kulttuuri ovat elämäntapamme

Oppiva saari palvelualueen tavoitteet	Oppiva saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Kulttuuripalveluiden lisääminen ja kulttuuriperinnön vaaliminen	Kulttuurisihteerin 50% tehtävä Kulttuurisuunnitelma, tapahtumien organisointi Selkeä, eri kohderyhmät tavoittava viestintä Kulttuurikohteiden kunto, yhteistyö.	Museon ylläpito- ja rakennusten kunnossapitotoimet Tapahtumien määrä
Luontoliikunnan lisääminen	Retkien, valinnaisainetarjonnan ja kerhotoiminnan järjestäminen. Varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä iltapäiväkerhotoiminnassa metsä ja lähiympäristö oppimisympäristöinä.	Kävijämäärät Osallistujamäärät Toimintapäivät

Talouden tunnusluvut

Oppiva saari						
	TP 2019	TA 2020	TA 2021	%	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT						
YHTEENSÄ	91 186	74 243	96 983	30,6	75 483	75 483
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 917 521	-1 978 672	-2 143 547	8,3	-2 135 526	-2 157 560
TOIMINTAKATE	-1 826 335	-1 904 429	-2 046 564	7,5	-2 060 043	-2 082 077

Osallisuus ja vaikuttaminen 2021

Varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa järjestetään kotien ja varhaiskasvatuksen/perusopetuksen teematapaamisia, vanhempainiltoja sekä kyselyjä. Arjen toiminnassa huomioidaan lasten ja nuorten osallisuuden osana toimintakulttuuria. Tarjoamme valinnan mahdollisuuksia varhaiskasvatuksen ja koulun arjessa, joka tuo lapsille ja nuorille osallisuuden kokemuksen. Osallisuutta tukevat säännölliset varhaiskasvatuskeskustelut sekä tavoitekeskustelut ja vanhempainvarit koulussa. Vuonna 2021 vanhempien osallisuutta varaudutaan järjestämään etäyhteyksillä. Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa toteutetaan mm. asiakkaille suunnattuja palvelukäyttäjäkyselyjä, perustiedotamista sekä lisätään vaikutusmahdollisuuksia tapahtumatarjontaan ja aineistohankintaan.

Nuorisovaltuustoa ja oppilaskuntaa kuulemme ja tuemme aktiivisesti osallistumisesta päätöksenteossa. Nuorisovaltuusto järjestää kyselyjä koululaisille ja Luototuvalla käyville nuorille.

Liikuntatoimi järjestää liikuntatoimintaan liittyviä kyselyjä kirjallisina ja suullisesti ryhmien toiminnan yhteydessä.

Henkilöstö kokoontuu säännöllisesti sivistystoimijoiden kokouksiin, varhaiskasvatuksen / esiopetuksen suunnittelukokouksiin sekä perusopetuksen kuukauden sisällä vuorotteleviin yhteissuunnittelu-, tiimi- ja opetushenkilöstön kokouksiin. Henkilöstön kehityskeskustelut ryhmissä tai henkilökohtaisina ovat tärkeä osa henkilöstön osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia.

Keskeiset palvelualueen asiat, joissa toteutetaan kuuleminen tai valmisteluvaiheen suora osallistuminen

Asia	Tavoitteet	Toteuttamistapa	Aikataulu	Vastuutaho
Omatoimikirjastohanke	Yhteissuunnittelu ja/tai -kehittäminen Asiakaslähtöisyyden toteuttaminen	Yhteissuunnittelu, yhteiskehittäminen Kysely		

Osallisuus ja vaikuttaminen Hailuodon kunnan toiminnassa toteutetaan perinteisesti ja/tai sähköisesti. Keskeisiä tapoja ovat keskustelutilaisuudet, yhteissuunnittelu, osallistuvan budjetoinnin menetelmät, kumppanuuspöydät, palvelumuotoilu sekä kyselyt (Kunnanvaltuusto 18.9.2019 § 32). Osallisuusmäärittely: 1) Tieto-osallisuus on kuntalaisten oikeutta tiedon saamiseen ja tuottamiseen. 2) Suunnitteluosallisuus on syvempää kuntaorganisaation ja kuntalaisten välistä valmisteluun liittyvää vuorovaikutusta, kuten esimerkiksi yhteissuunnittelu ja kuntafoorumit. 3) Toimintaosallisuus on kuntalaisten omaa toimintaa tai talkoita elinympäristössään, esim. ympäristön kunnossapitoa tai kunnostusta. 4) Päätösosallisuus on suoraa osallistumista palvelujen tuottamista tai asuinalueita koskeviin päätöksiin (OM 14/2010, 35.)

Toiminnan riskit 2021

Oppiva saari-palvelualueen riskienhallintasuunnitelmassa ja riskienhallinnan arvioinnissa 1-6/2020 riskeistä painavimpina nousevat strategisena riskinä haavoittuva henkilöstörakenne ja yllättävät, poikkeukselliset tilanteet. Henkilöstövaje ja sijaisten puute ovat haasteina kaikissa palvelualueen toimintayksiköissä.

Toiminnallisista riskeistä merkittävimpiä ovat infrastruktuurin häiriöt. Lautta on myöhässä tai ei kulje, jolloin päiväkodissa tai koulussa ei ole riittävästi henkilöstöä tai vanhemmat eivät pääse hakemaan lastaan. Toinen merkittävä alue on tiloihin liittyvät riskit: kuumuus sisätiloissa kesäaikaan, ilmanvaihdon ongelmat, vaaralliset aineet ja lääkkeet.

Vahinkoriskeistä suurimpia ovat työtapaturmat sekä kuljetuksiin, liikkumiseen ja liikenteeseen liittyvät riskit. Näiden riskien seurauksina tiivistetysti ovat turvallisuusriskit, taloudelliset seuraukset ja henkilöstön uupuminen.

Pandemian vaikutus palvelutarjontaan ja palveluiden sisältöön on edelleen merkittävä riski ja toimintaa rajoittava tekijä kaikissa Oppiva saaren toiminnoissa.

Päätösvaikutusten ennakkoarviointi

Asia, joka edellyttää päätösvaikutusten ennakkoarviointia	Tunnistetut päätösvaikutusten näkökulmat
Määräaikainen kotona työskentelevä perhepäivähoitajan toimi	Riippuvainen varhaiskasvatuspaikkojen tarpeesta vuodelle 2020-Voi jäädä myös toteutumatta Toteutuessaan helpottaa varhaiskasvatuspaikkojen kuormitusta Lakisääteisen resurssin riittävyys perusteena Jos ei toteudu- taloudellinen vaikutus, määräraha jää käyttämättä Muut vaihtoehdot

ELINVOIMAINEN SAARI -PALVELUALUEEN TOIMINTA JA TALOUS

Palvelualueen perustehtävä

Palvelualueen perustehtävänä on vahvistaa itsenäisen Hailuodon kunnan teknisiä palveluita ja kehittää niiden toimintaa ja toimintamalleja eri osa-alueilla siten, että eri tulosalueiden alaiset tehtävät ja toimenpiteet voidaan hoitaa omana työnä tai paikallisin ostopalveluin kustannustehokkaasti, mahdollisimman nopeasti, laaja-alaisesti ja laadukkaasti. Elinvoimainen Saari -palvelualue pyrkii osaltaan turvaamaan kunnallisen toimivallan sekä kaavoituksesta että eri lupaprosesseista päätettäessä.

Palvelualueen tavoitteena on asukkaiden ja yritysten toimintaedellytysten sekä kunnan elinvoimaisuuden varmistaminen ja lisäksi kunnan vastuulla olevan ympäristön ja infran turvallisuudesta ja toimivuudesta huolehtiminen.

Hallinto

vastaa koko palvelualueen taloushallinnosta, laskutuksesta, hallintopalveluista, asuntojen ja huoneistojen sekä maa-alueiden vuokrauksesta ja vuokrasopimusten laatimisesta, markkinointiasioista (asuminen, rakennuspaikat), osoite-rekisterin ja avainrekisterin ylläpidosta, kunnan omien rakennusprojektien rakennuttajatehtävistä (jos toteutus omana työnä), palvelualueen hankintojen kilpailutuksesta sekä rakennusinvestointien organisoinnista ja hallinnoinnista.

Asumis- ja yhdyskuntapalvelut

vastaa liikenneväylistä (mm. kaavatiet, yksityisteiden talvikunnossapito), vuokra-asunnoista ja vuokratuista toimitiloista, Marjaniemen rakennuksista, hallintorakennuksista, perusturvarakennuksista, sivistysrakennuksista ja teknisistä rakennuksista.

Kaavoituspalvelut

vastaa kunnan kaavoittajan tehtävistä yleis- ja asemakaavoituksessa sekä maapolitiikassa.

Rakennusvalvontapalvelut

vastaa rakennustoiminnan valvonnasta ja ohjauksesta, kaikkien rakentamiseen liittyvien lupien myöntämisestä sekä lupiin liittyvien viranomaiskatselmusten suorittamisesta.

Ulkoilu- ja virkistysalueet

vastaa reitistöjen ja taukotupien ylläpidosta, satamista ja muista yleisistä alueista, liikunta-alueiden ja niiden rakennelmien sekä muiden ulkoliikuntapaikkojen ylläpidosta.

Tekniset tukipalvelut

vastaa kunnan kiinteistöjen isännöinnistä ja kunnossapidosta, kiinteistönhoidosta, käyttäjäpalveluista sekä puhdistus- ja ruokahuollon palveluista.

Lämmöntuotantopalvelut

vastaa lämpölaitoksen ja kaukolämpöverkoston hoidosta ja huollosta sekä hakkeen ja polttoöljyn hankinnasta ja niiden asianmukaisesta varastoinnista.

Stategian painopiste: Itsenäinen Hailuoto uudistuu kokeillen ja kestävästi

Elinvoimainen saari palvelu-alueen tavoitteet	Elinvoimainen saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Maankäytön suunnittelun jatkaminen strategisen yleiskaavan ja kuntastrategian periaatteiden mukaisesti.	Kyläkaavoituksen käynnistäminen. Nokan kaavamuutos. Rantasumpun kaavamuutos. Rakennuspaikkojen jalostaminen.	Yleissuunnitelma alueiden osayleiskaavoituksesta. Uusia rakennuspaikkoja kunnalle.
Maapoliittisen ohjelman päivittämisen käynnistäminen.	Osallistutaan yhtenä palvelualueena maapoliittisen ohjelman päivitystyöhön.	Maapoliittisen ohjelman hyväksyminen ja maanhankintaan liittyvistä käytännöistä päättäminen.

Stategian painopiste: Hyvä ja sujuva arki luodaan yhdessä

Elinvoimainen saari palvelu-alueen tavoitteet	Elinvoimainen saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Laadukkaat palvelut. Kuntamarkkinointiin panostaminen.	Vahvistetaan ja kehitetään omaa toimintaa. Palvelupyyntöihin vastataan viivytyksettä. Lomien porrastus. Osallistutaan kuntalais- ja mökkiläistahtumiin.	Asiakaspalaute. Tiedotteiden määrä.
Verkkopalvelut helposti saatavilla.	Sähköisen palvelukonseptin kehittäminen. Kotisivujen päivittäminen.	Aktiiviset lomakkeet verkkosivuilla. Selkeät kotisivut. Asiakaspalaute.

Stategian painopiste: Luonto ja kulttuuri ovat elämäntapamme

Elinvoimainen saari palvelu-alueen tavoitteet	Elinvoimainen saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Luonnossa liikkumisen lisääminen.	Reitistöjen ja taukotupien ylläpito.	Selkeät reittimerkinnot. Taukotuvat kunnossa. Asiakaspalaute.
Liikkumisen lisääminen.	Yleisten alueiden ja liikunta-alueiden ylläpito.	Asiakaspalaute.

Talouden tunnusluvut

Selite	TP 2019	TA 2020	TA 2021	%	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 255 977	1 287 760	1 317 213	2	1 285 981	1 301 069
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 594 164	-1 497 258	-1 555 917	4	-1 422 937	-1 457 144
TOIMINTAKATE	-338 187	-209 498	-238 704	14	-136 956	-156 075

Osallisuus ja vaikuttaminen 2021

Elinvoimainen Saari –palvelualue vastaa osaltaan kaavoittamisesta ja maankäytöstä. Kaavaprosessiin kuuluu Maankäyttö- ja rakennuslain (=MRL) mukaan laaja osallistaminen ja kuuleminen. Erilaisten työpajojen avulla osallistetaan sidosryhmiä mukaan yhteisiin maankäyttöön liittyviin hankkeisiin, jotka jatkuvat tai käynnistyvät vuoden 2021 aikana. Myös rakennuslupa- ja poikkeamisprosesseissa rajanaapureiden kuuleminen on lain mukaan suoritettava. Tehdyt päätökset annetaan julki lain määrittämässä järjestyksessä.

Palvelualue tiedottaa aktiivisesti palvelualueen ajankohtaisista asioista mm. kotisivujen kautta.

Palvelualueen henkilöstön osallisuus toteutuu osastopalavereiden ja laadukkaan tiedottamisen kautta. Kehityskeskustelujen merkitystä korostetaan edelleen.

Keskeiset palvelualueen asiat, joissa toteutetaan valmisteluvaiheen kuuleminen tai suora osallistuminen:

Asia	Tavoite	Toteuttamistapa	Aikataulu	Vastuutaho
Kaavoitus	Tieto-osallisuuden, suunnitteluosallisuuden ja päätösosallisuuden vahvistaminen. Tiedottamisen ja tiedonhankinnan lisääminen. Eri intressiryhmien vuorovaikutus.	Lakisääteinen kuuleminen (OAS, luonnosvaihe, ehdotusvaihe, hyväksymisvaihe). Nähtävillä olot, yleisötilaisuudet, työpajat, kyselyt.	1.1.2021 – 31.12.2021	Elinvoimainen Saari -palvelualue, kunnanhallitus.
Rakennusvalvonnan luvat	Tieto-osallisuuden vahvistaminen, lupapäätösten läpinäkyvyys. Yhdenvertaisuusperiaate.	Kuulemiset, nähtävillä olot.	1.1.2021 – 31.12.2021	Rakennustarkastaja.

Osallisuus ja vaikuttaminen Hailuodon kunnan toiminnassa toteutetaan perinteisesti ja/tai sähköisesti. Keskeisiä tapoja ovat keskustelutilaisuudet, yhteissuunnittelu, osallistuvan budjetoinnin menetelmät, kumppanuuspöydät, palvelumuotoilu sekä kyselyt (Kunnanvaltuusto 18.9.2019 § 32). Osallisuusmäärittely: 1) Tieto-osallisuus on kuntalaisten oikeutta tiedon saamiseen ja tuottamiseen. 2) Suunnitteluosallisuus on syvempää kuntaorganisaation ja kuntalaisten välistä valmisteluun liittyvää vuorovaikutusta, kuten esimerkiksi yhteissuunnittelu ja kuntafoorumit. 3) Toimintaosallisuus on kuntalaisten omaa toimintaa tai talkoita elinympäristössään, esim. ympäristön kunnossapitoa tai kunnostusta. 4)Päätösosallisuus on suoraa osallistumista palvelujen tuottamista tai asuinalueita koskeviin päätöksiin (OM 14/2010, 35.)

Toiminnan riskit 2021

Palvelualueen toimintaympäristön kannalta vuoden 2021 suurimmat riskit kohdistuvat koronapandemiaan, liikenteeseen sekä sähkön-, veden- ja lämmönjakeluun. Myös laajat tulipalot (metsäpalo) ylittävät merkittävän riskin rajan. Vaikutuksiltaan tuntuvinä riskeinä voidaan pitää epäonnistumisia maankäytön suunnittelussa ja maapolitiikassa, riittämättömiä henkilöstöresursseja, talouden ongelmia, sopimusrikkomuksia, sisäilmaongelmia ja suuria tekniikan ongelmia.

Päätösvaikutusten ennakkoarviointi

Asia, joka edellyttää päätösvaikutusten ennakkoarviointia	Tunnistetut päätösvaikutusten näkökulmat
Maapoliittisen ohjelman päivitys	Hyvän ja tavoitteellisen yhdyskuntarakenteen turvaaminen. Kohtuuhintaisen tonttimaan tarjoamisen edistäminen. Johdonmukaisen, ennustettavan ja pitkäjänteisen maapolitiikan harjoittaminen. Yhdenvertaisuusperiaatteen noudattaminen.

6 TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA						
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	TA 2021	%	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	505 117	415 311	425 278	2,4	427 478	429 478
Maksutuotot	397 728	460 560	441 734	-4,1	403 430	409 460
Tuet ja avustukset	97 634	66 582	111 677	67,7	90 621	58 373
Vuokratuotot	468 470	480 519	456 975	-4,9	450 215	451 075
Muut toimintatuotot	12 294	900	7 100	688,9	6 800	6 800
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 481 243	1 423 872	1 442 764	1,3	1 378 544	1 355 186
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-3 062 721	-3 096 785	-3 244 389	4,8	-3 248 239	-3 302 622
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-641 652	-641 757	-657 509	2,5	-658 470	-667 666
Muut henkilösivukulut	-75 834	-115 833	-133 069	14,9	-133 303	-135 558
Palvelujen ostot	-3 565 774	-3 180 073	-3 269 340	2,8	-3 025 756	-3 047 640
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-877 300	-757 859	-782 965	-8,8	-761 707	-772 690
Avustukset	-228 577	-218 895	-216 621	-1,0	-215 010	-219 060
Vuokrat	-93 124	-81 990	-70 838	-13,6	-71 202	-71 422
Muut toimintakulut	-6 176	-2 300	-590	-74,3	-590	-590
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 551 157	-8 095 492	-8 375 321	3,4	-8 114 277	-8 217 248
TOIMINTAKATE	-7 069 913	-6 671 620	-6 932 557	3,9	-6 735 733	-6 862 062
Verotulot	3 590 642	3 598 000	3 692 000	2,6	3 754 000	3 844 000
Valtionosuudet	3 425 669	3 584 887	3 801 077	6,0	3 801 077	3 801 077
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	5 373	5 000	4 500	-10,0	4 000	3 500
Muut rahoitustuotot	1 067					
Korkokulut	-17 037	-25 000	-25 000		-25 000	-25 000
Muut rahoituskulut	-2 941	-2 400	-3 000	25,0	-3 000	-3 000
VUOSIKATE	-67 141	488 867	537 020	9,8	795 344	758 515
Suunn.mukaiset poistot	-366 679	-488 867	-490 679	0,4	-498 079	-453 719
TILIKAUDEN TULOS	-433 821		46 341	754,7	297 265	304 796
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	106 129					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-327 691		46 341	754,7	297 265	304 796

Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin vuosittaisiin kustannuksiin, lainojen korko- ja rahoituskuluihin sekä suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

Toimintakate osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti- ja maksutuloilla.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate kuvaa rahoituksen riittävyyttä.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa (edellisten kausien yli-/alijäämä)

Toimintatuotot

Hailuodon kunnan ulkoisten toimintatuottojen vuodelle 2021 arvioidaan olevan 1 442 764 €. Tuotoissa tapahtuu 1,3 %:n lisäys edellisen vuoden talousarvioon.

Toimintakulut

Hailuodon kunnan vuoden 2021 ulkoisten toimintakulujen arvioidaan olevan –8 375 321 €. Toimintakulut nousevat 3,4 % suhteessa edellisen vuoden talousarvioon. Merkittävimmät kuluerät toimintakuluissa muodostavat henkilöstökulut ja palvelujen ostot.

Henkilöstökulut

Hailuodon kunnan henkilöstökulujen vuonna 2021 arvioidaan olevan –4 034 967 €. Määrärahat kasvavat edelliseen talousarvioon verrattuna 4,7 %.

KuEL –eläkemenoperusteinen maksu vuodelle 2021 on Kevan ennakkotietojen mukaan –114 583 €. Palkkojen sivukuluprosentiksi on arvioitu 20,98 %, sisältäen KuEL –palkkaperusteinen maksu, työnantajan sosiaaliturvamaksu, työtömyysvakuutusmaksu, työkyvyttömyyseläkemaksu, tapaturmavakuutusmaksu ja taloudellinen tuki. Palkoissa on huomioitu työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset.

Henkilöstökulut kululajeittain

Palvelujen ostot (mkl. erikoissairaanhoido)

€	TP 2019	TA 2020	TA 2021	%	TS 2022	TS 2023
Palvelujen ostot	-3 565 774	-3 180 073	-3 269 340	2,8	-3 025 756	-3 047 640
-josta erikoissairaanhoido	-1 766 758	-1 476 875	-1 500 000	1,6	-1 500 000	-1 500 000

Palvelujen ostoon on talousarviossa varattu 3,27 M€. Palvelujen ostot kuntayhtymistä kustannus vuonna 2021 arvioidaan olevan 1 559 100 €, laskua vuoden 2020 budjetoituun 23 952 €. Kokonaisuudessaan palvelujen ostojen kustannukset nousevat.

Leasing-vastuut 2021

Hankinta	Palvelualue	Hankinta-ajankohta	Kokonaiskustannus €	Vuosisuokra e/vuosi
KL-kuntahankinnat, rahoitusleasing				
Palvelinhankinnat	Hallinnon tukipalvelut	Hankittu 11/2016	8 331	1 266 (60 kk)
Kotihoidon auto	Sote saari -palvelualue	12/2016-01/2017	28 700	5 740 (60 kk)
Effica-ohjelma	Sote saari -palvelualue	04/2017	15 022	3 004 (60 kk)
IT-laitteiston (tietokoneet, ohjelmistot sekä muut opetuksessa käytettävät laitteet) päivittäminen ja täydentäminen	Oppiva saari -palvelualue	01-06/2017	24 320	4 864 (60 kk)
Uusia työkoneita (21 kpl)	Eri palvelualueille	01/2020	18 320	3 890 (36 kk)
Valtuutettujen kannettavat	Hallinnon tukipalvelut	07/2018	8 684	1 452 (36 kk)
Valtuutettujen tabletit	Hallinnon tukipalvelut	07/2018	1 313	263 (60 kk)
Kiinteistötraktori	Elinvoimainen saari -palvelualue	06/2017	68 985	9 855 (84 kk)
Siltavaaka	Elinvoimainen saari -palvelualue	09/2018	47 440	6 777 (84 kk)

Elinvoimaisen saaren atk-laitteet	Elinvoimainen saari -palvelualue	04/2019	2 335	778 (36 kk)
Viestintä- ja markkinointisuunnittelijan kannettava tietokone	Hallinnon tukipalvelut	04/2019	1 646	329 (60 kk)
Palvelualueyhteistyön atk-laitteet	Sote saari -palvelualue	05/2019	1 409	282 (60 kk)
Sosiaalityöntekijän atk-laitteet	Sote saari -palvelualue	06/2019	1 162	387 (36 kk)
Perusturvajohtajan atk-laitteet	Sote saari -palvelualue	07/2019	1 260	420 (36 kk)
Taloushallinnon tietokone	Hallinnon tukipalvelut	10/2019	1 498	499 (36 kk)
Saarenkartanon ja terveyskeskuksen tietokoneet	Sote saari – palvelu-alue	11/2019	4 569	1 523 (36 kk)
		yhteensä		41 329
Tukirahoitus				
Palvelualueiden monitorilaitteet lisälaitteineen	Hallinnon tukipalvelut Oppiva saari palvelu-alue	1/2017 1/2019	14 500	2 747 (48 kk)

Verotulot

€	TP 2019	TA 2020	TA 2021	%	TS 2022	TS 2023
Kunnan tulovero	3 153 213	3 147 000	3 198 000	17,3	3 276 000	3 372 000
Kiinteistövero	340 173	349 000	349 000		349 000	349 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	97 256	122 000	145 000		129 000	123 000
Verotulot yhteensä	3 590 642	3 598 000	3 692 000	2,6	3 754 000	3 844 000

Hailuodon kunnan verotuloksi vuodelle 2021 on arvioitu 3 692 000 €. Verotulojen arviointi on tehty Kuntaliiton veroennustekehikon mukaisesti. Verotulo arvio vuodelle 2021 asukasta kohti laskettuna on 3858 € (vuonna 2020 3700 euroa).

Veroprosentit			
	2019	2020	2021
Tulovero	20,50	20,50	20,50
Kiinteistövero			
yleinen	0,95	0,95	0,95
vakituiset asunnot	0,51	0,51	0,51
muut asuinrakennukset	1,51	1,51	1,51
rakentamattomat rak.p	3,00	3,00	3,00
yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00
voimalaitokset	3,10	3,10	3,10

Kunnallisvero

Luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät suorittavat kunnallisveroa kunnallisverotuksessa verotettavan ansiotulon perusteella kotikunnan tuloveroprosentin mukaan. Kotikunta on se kunta, jossa verovelvollinen on ollut henkikirjoitettuna verovuoden alussa. Pääomatuloista maksetaan vero ainoastaan valtiolle.

Kunnallisvero on suhteellinen vero. Kunnat päättävät vuosittain soveltamansa kunnallisveroprosentin, valtio päättää muista veron määräytymisperusteista ja verovähennyksistä. Tilitettävän kertymän jakaminen veronsaajille perustuu jako-osuuksiin. Jako-osuudet muodostuvat veronsaajaryhmän jako-osuudesta sekä yksittäisen veronsaajan jako-osuudesta. Jako-osuudet ovat verovuosisikohtaisia.

Ansiotuloveroihin liittyvä veronkevennys ei vaikuta kuntien rahoitusasemaan, koska se kompensoidaan valtionosuusjärjestelmässä. Kilpailukyky sopimus laskee kuitenkin työnantajien sosiaalivakuutusmaksuja ja vastaavasti korottaa palkansaajan lakisääteisiä sosiaalivakuutusmaksuja. Tämä rakenteellinen muutos heikentää kuntien tulopohjaa, sillä maksujen korotukset lisäävät palkansaajien verovähennyksiä ja pienentävät siten kuntien veropohjaa. Lakisääteisten maksujen muutoksia ei kompensoida kunnille tuloveroperusteiden tapaan.

Yhteisövero

Kunnille jaetaan osa yhteisöveron tuotosta kuntakohtaisten jako-osuuksien perusteella. Yhteisöveron perusteet, myös veroprosentti, määrää valtio. Kuntasektorin osuutta yhteisöveron tuotosta voidaan säädellä.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on yksinomaan paikallistason vero. Kiinteistövero määräytyy kiinteistön verotusarvon ja kunnan päättämän veroprosentin mukaan. Maapohja ja rakennukset verotetaan erikseen. Kunnat vahvistavat vuosittain soveltamansa veroprosentit laissa säädettyjen rajojen puitteissa. Suurin osa kiinteistöverosta kertyy yleisestä kiinteistöverosta ja vakituisten asuinrakennusten kiinteistöverosta.

Valtionosuudet

€	TP 2019	TA 2020	TA 2021	%	TS 2022	TS 2023
Kunnan peruspalv. valtionosuus	3 122 057	3 290 064	3 801 077	15,5	3 801 077	3 801 077
Opetus- ja kultt. muut valtion osuudet	-170 719	-170 635	-170 000		-170 000	-170 000
Muut valtionosuudet	432 912	465 458	465 000		465 000	465 000
Verotulomen.kompensatio	41 419					
Valtionosuudet yhteensä	3 425 669	3 584 887	3 801 077	6,0	3 801 077	3 801 077

Hailuodon kunnan valtionosuudeksi vuodelle 2021 on arvioitu 3,8 milj. €. Valtionosuuksien arviointi on tehty Kuntaliiton ennakkollista valtionosuuslaskelmaa käyttäen. Valtionosuus asukasta kohti laskettuna on 3 964 €.

Lyhyt kuvaus valtionosuusjärjestelmästä

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohtuullisella verorasituksella. Tämä toteutetaan tasaamalla kuntien välisiä eroja palvelujen järjestämisen kustannuksissa sekä tulopohjissa. Valtionosuudet ovat osa laajempaa valtionapujen järjestelmää.



Rakenteellisesti kunnan valtionosuudet koostuvat kahdesta osasta: valtionvarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen (1705/2009) rahoituksesta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät:

- sosiaali- ja terveydenhuolto
- esi- ja perusopetus
- kirjastot
- yleinen kulttuuritoimi ja
- asukasperustaisesti rahoitettava taiteen perusopetus.

Myös esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausjärjestelmä ja verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus ovat osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät yleinen osa, erityisen harvan asutuksen ym. lisäosat, järjestelmämuutoksen taseus ja valtionosuudessa huomioon otettavat lisäykset ja vähennykset, mm. veromenetysten kompensatio.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus maksetaan kunnille osana yhdistettyä valtionosuusmaksatusta jokaisen kuu- kauden 11. päivään mennessä. Valtionosuus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden euromääräisesti merkittävin osa on koulutuksen ylläpitäjille myönnettävä yksikköhintarahoitus:

- lukiokoulutukseen
- ammatilliseen koulutukseen ja
- Ammattikorkeakouluille.

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetukseen oppilaskohtaista lisärahoitusta ja rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan.

Perusopetuksen oppilaskohtaista lisärahoitusta myönnetään:

- lisäopetukseen
- maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavaan opetukseen
- muille kuin oppivelvollisille järjestettävään esi- ja perusopetukseen
- korotuksena pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluville perusopetuksen oppilaille
- sisäoppilaitoslisänä ja koulukotikorotuksena sekä
- joustavan perusopetuksen lisänä.

Lisäksi myönnetään rahoitusta

- yksityisen perusopetuksen järjestäjän toiminnan aloittamiseen
- ulkomailla järjestettävään perusopetuslain mukaiseen opetukseen
- aamu- ja iltapäivätoimintaan
- taiteen perusopetukseen
- liikuntatoimintaan ja nuorisotyöhön ja
- museoille, teattereille ja orkestereille.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusrahoitus maksetaan kunnille ja muille rahoituksen saajille osana yhdistettyä valtionosuusmaksatusta jokaisen kuukauden 11. päivään mennessä. Valtionosuus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan rahoituksen saaja päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä.

Valtionosuudet vuonna 2021

Kuntaliitto päivitti vuoden 2021 ennakollisia kuntakohtaisia valtionosuuslaskelmia 4.9.2020. Ensimmäinen arvio vuoden 2021 taloussuunnittelun tueksi julkaistiin 28.4.2020 ja sitä päivitettiin 18.6. ja 26.6. Valtionosuus koostuu kahdesta osasta, valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kuntaliiton ennakkolaskelman (26.6.2020) mukaan kuntien valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset vähenvät 370 miljoonaa euroa (-3,6 %; -67 €/asukas) vuodesta 2020 vuoteen 2021.

Kunnille myönnetään valtionosuutta 7 570 miljoonaa euroa ja verotulomenetysten korvauksia 2 325 miljoonaa euroa vuonna 2021. Vuodesta 2020 alkaen kunnille maksettavat verotulomenetysten korvaukset on erotettu peruspalvelujen valtionosuudesta. Kirjanpidossa korvaukset kuitenkin kirjataan valtionosuuksiin ja eritellään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Täten kirjanpidon mukainen valtionosuus on yhteensä 9 895 milj. euroa vuonna 2021 (10 264 milj. € vuonna 2020).

Sekä vuoden 2020 että 2021 valtionosuusmaksatukseen vaikuttaa vuoden 2020 toisessa lisätalousarviossa (9.4.2020) päätetty ja 5. lisätalousarviossa (3.9.2020) tarkistettu koronavirusepidemiaan liittyvä veronmaksulykkäysten aiheuttamien verotulomenetysten tilapäinen korvaus, joka lisää valtionosuutta 118 milj. € vuonna 2020 ja vähentää valtionosuutta 123 milj. € vuonna 2021.

Ilman verotulomenetysten korvausten huomioon ottamista Kuntaliiton ennakkolaskelman mukaan "oikeat" valtionosuudet vähenevät 306 miljoonaa euroa vuodesta 2020 vuoteen 2021.

Valtionosuuden muutokseen vuodesta 2020 vuoteen 2021 vaikuttavat mm.

- Kustannustason muutoksesta johtuva indeksikorotus. Vuoden 2021 kustannustason muutos (+2,3 %) lisää valtionosuutta 166 milj. euroa.

- Automaattinen määrätymistekijöiden muutos lisää valtionosuutta 29 milj. euroa.
- Lakiin perustuva valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus (perustuen vuoden 2018 toteutuneisiin kustannuksiin) vähentää valtionosuutta -13,7 milj. euroa vuonna 2021.
- Tehtävien ja velvoitteiden muutokset lisäävät valtionosuutta 67 milj. euroa.

Ennakkolaskelman mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee 0,12 prosenttiyksikköä ja on 25,63 % vuonna 2021 (25,51 % vuonna 2020 elokuusta 2020 alkaen). Valtionosuusprosentin nousu johtuu kunnille lailla säädettyjen tehtävien ja velvoitteiden lisääntymisestä vuonna 2021. Tehtävien lisäyksestä aiheutuva kustannusten kasvu rahoitetaan hallitusohjelman mukaisesti täysimääräisesti (100 % valtionosuus), mikä osittain toteutetaan valtionosuusprosenttia korottamalla.

Kuntaliitto päivittää kuntakohtaista vuoden 2021 ennakkollista valtionosuuslaskelmaa seuraavan kerran lokakuussa 2020. Lopulliset päätökset vuoden 2021 valtionosuudesta tehdään aivan vuoden 2020 lopussa (edell. VM 30.12.2019 ja OKM 31.12.2019).

Vuosikate

Vuoden 2021 talousarviossa vuosikatteen arvioidaan olevan 537 020 €. Vuosikate paranee edellisen vuoden talousarvioon verrattuna 48 153 €. Vuosikate asukasta kohden on 560 €/asukas (Vuonna 2020 510 €/asukas)

Rahoitustuotot ja – kulut

Rahoitustuottoihin on arvioitu korkotuottoja Hailuodon laajakaistaosuuskunnalle myönnetystä lainasta. Korkokulujen arvioidaan pysyvän vuoden 2020 tasolla.

Poistot

Investointikulut kirjataan kuluiksi poistoina investoinnin taloudellisena poistoaikana. Poistojen tarkoituksena on kattaa korjausinvestoinnit. Poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman (kvalt 23.2.2015 §9) ja kunnanhallituksen hyväksymien hyödykekohtaisten poistoaikojen (khal 30.3.2015 §51) mukaisesti.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulokseksi arvioidaan muodostuvan +46 341 €

Investointi- ja rahoitusosa

7 INVESTOINNIT

INVESTOINNIT	TA2021	TS 2022	TS 2023
INVESTOINTITULOT:			
Maa-alueet 2021-2023	15 000	15 000	15 000
Saarenkartanon aurinkopaneelit 2021	5 000		
Peruskoulun aurinkopaneelit 2022		5 000	
Liikuntahallin aurinkopaneelit 2023			5 000
Kunnantalon aurinkopaneelit 2024	10 000		
Omatoimikirjaston tekniset laitteet ja lainausautomaatti			
Yhteensä:	30 000	20 000	20 000
INVESTOINTIMENOT:			
Aineettomat hyödykkeet	-70 000		
Asianhallinta- ja tiedonohjausjärjestelmät	-35 000	0	0
Mediatrin ja Effican lisäosioien hankinta	-35 000		
Maa- ja vesialueet	-170 000	-310 000	-60 000
Maa-alueet 2021-2023	-50 000	-50 000	-50 000
Marjaniemen aallonmurtajan kunnostus 2021	-100 000		
Sunikarin sataman kunnostus 2022		-80 000	
Rakennuskaava-alueen katujen saneeraus 2022		-170 000	
Reitistöjen saneeraus 2021-2023	-20 000	-10 000	-10 000
Rakennukset	-202 000	-47 000	-237 000
Tukiasunto Juolukan huon. saneeraus 2022		-10 000	
Ojavilikin asuntojen saneeraus inva-as. 2021	-15 000		
Jäteasema 2023			-200 000
Liikuntahallin vesikaton uusiminen 2021	-100 000		
Rt Kentäkulman huoneistoremontti 2021-2023	-37 000	-37 000	-37 000
Rt Kentäkulman vesikaton uusiminen ja julkisivujen maalaus 2021	-50 000		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-85 000	-20 000	-20 000
Lämpölaitoksen ja S-kartanon automaatio 2021	-20 000		
Saarenkartanon rakennusautomaation uusiminen 2021	-15 000		
Saarenkartanon aurinkopaneelit 2021	-20 000		
Peruskoulun aurinkopaneelit 2022		-20 000	
Liikuntahallin aurinkopaneelit 2023			-20 000
Kunnantalon aurinkopaneelit 2024			
Yleisö-WC:t	-30 000		
Koneet ja kalusto			
Omatoimikirjaston tekniset laitteet ja lainausautomaatti	-19 250	0	0
Investointitulot	30 000	20 000	20 000
Investointimenot	-546 250	-377 000	-317 000
Investointiosa yhteensä	-516 250	-357 000	-297 000

1. Asianhallinta- ja tiedonohjausjärjestelmät 2021

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot						
Menot				-35 000		
Netto				-35 000		

Varataan investointimääräraha asianhallintajärjestelmän ja tiedonohjausjärjestelmän hankkimiseksi. Vanhan asianhallintajärjestelmän tukipalvelut päättyvät. Järjestelmä tulee uusia lainsäädännön edellyttämälle tasolle. Määrärahan käytöstä vastaa kunnansihteeri ja hänen sijaisenaan kunnanjohtaja.

2. Yleisö-WC:t 2021

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot						
Menot				-30 000		
Netto				-30 000		

Hailuodon matkailun kehittämiseen sisältyen varataan investointimääräraha kiinteän yleisö wc-järjestelmän rakentamiseen. Määrärahan käytöstä vastaa kunnanjohtaja ja hänen sijaisenaan kunnansihteeri.

3. Mediatrin ja Effican lisäosien hankinta 2021

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot						
Menot				-35 000		
Netto				-35 000		

Varataan investointimääräraha Mediatrin ja Effican lisäosien hankkimiseen ja siirtoihin Windows Server 2019 palvelinympäristöihin. Määrärahan käytöstä vastaa perusturvajohtaja ja hänen sijaisenaan kunnansihteeri.

4. Marjaniemen aallonmurtaajan kunnostus 2021

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot						
Menot				-100 000		
Netto				-100 000		

Varataan investointimääräraha myrskyssä rikkoutuneen aallonmurtaajan korjaamiseen satamatoimintojen turvaamiseksi. Kyseessä on Hailuodon merkittävin venesatama, mm. luotsausliikelaitos käyttää Marjaniemen satamaa. Toimiva aallonmurtaaja on edellytys sataman turvalliselle käytölle. Aallonmurtaaja on jo osin sortunut, kunnostustyöt muuttuvat mittavammiksi mitä pidempään kunnostusta pitkitetään ja vaurion laajeneminen saattaa vaarantaa koko satama-alueen käytön. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

5. Ojavilikin asuntojen saneeraus inva-asunnoiksi 2021

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot						
Menot				-15 000		
Netto				-15 000		

Muutetaan rivitalo Ojavilikin eli nk. vanhustentalon viimeinen saneeraamaton asunto esteettömäksi. Asuntojen muuttaminen esteettömiksi inva-asunnoiksi tukee ikäihmisten kotona asumista. Huoneiston tekninen käyttöikä on tullut täyteen. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

6. Liikuntahallin vesikaton uusiminen 2021

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot						
Menot				-100 000		
Netto				-100 000		

Liikuntahallin vesikatto on elinkaarensa loppupäässä. Kattoon on tehty useita paikkakorjauksia viime vuosina. Vesikaton uusimisella ehkäistään mahdollisia vesivahinkoja. Vauriot voivat laajentua mikäli korjausta ei suoriteta ajoissa, kunnostustarve voi kasvaa ja saneeraus tulla kalliimmaksi. Korjausvelka kasvaa mikäli investointi ei toteudu. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

7. Rt Kentänkulman vesikaton uusiminen ja julkisivujen maalaus 2021

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot						
Menot				-50 000		
Netto				-50 000		

Rivitalo Kentänkulman vesikatto on uusittava. Myös julkisivut kaipaavat kunnostusta. Saneerauksella turvataan rakennuksen säänkestävyys. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

8. Lämpölaitoksen ja Saarenkartanon automaatio 2021

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot						
Menot				-20 000		
Netto				-20 000		

Lämpölaitoksen ja Saarenkartanon lämpölaitosten varakattiloiden automaattinen käynnistyminen ja lämmön tuotannon ohjaus ei ole keskenään yhteensopiva. Häiriötilanteissa kattiloiden käynnistys ja KL-veden kiertopumppujen yhteensovittaminen joudutaan tekemään manuaalisesti. Käyttövarmuus paranee investoinnin myötä. Mikäli investointi ei toteudu riski lämmön tuottamisen ja toimittamisen katkeamisesta kasvaa. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

9. Saarenkartanon rakennusautomaation uusiminen 2021

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot						
Menot				-15 000		
Netto				-15 000		

Saarenkartanon nykyiset automaatiojärjestelmät eivät ole kaikilta osin etävalvonnan piirissä. Käytössä on rinnakkain useita, osin vanhentuneita järjestelmiä jotka vaativat uusimista. Uusitaan ja yhdenmukaistetaan automaatio ja lisätään järjestelmän kaikkiin osiin etävalvontamahdollisuus. Käyttövarmuus paranee investoinnin myötä oleellisesti. Mikäli ei investointi ei toteudu riski lämmön tuottamisen ja toimittamisen katkeamisesta kasvaa. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

10. Saarenkartanon aurinkopaneelit 2021

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot				5 000		
Menot				-20 000		
Netto				-15 000		

Palvelutalo Saarenkartanon sähkönkulutus on huomattava. Investoidaan palvelutalolle aurinkopaneelit, jolla pienennetään sähkönkulutusta. Vuotuisesta sähkönkulutuksesta voidaan kattaa ilmastoystävällisesti aurinkoenergialla n. 15 %. Hankkeeseen on saatavissa TEM:in energiatukea joka kattaa 25% hankinnasta. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

11. Sunikarin sataman kunnostus 2022

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot						
Menot					-80 000	
Netto					-80 000	

Varataan investointimääräraha sataman väylämuutokselle, penkkatien rakentamiselle ja uudelle pienelle laiturille satamatoimintojen turvaamiseksi. Investointi mahdollistaa pienveneiden säilyttämisen perinteisessä lähiseudun ainoassa satamapaikassa. Jos investointi ei toteudu, hankaloittaa se asukkaiden ja mökkiläisten veneilyä ja veneiden säilyttämistä huomattavasti. Käyttäjiä siirtyy mahdollisesti Marjaniemeen. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

12. Rakennuskaava-alueen katujen saneeraus 2022

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot						
Menot					-170 000	
Netto					-170 000	

Sintantien, Ojakujan ja Metsäkujan asukkaat ovat jättäneet Hailuodon kunnanvaltuustolle, kunnanhallitukselle ja rakennuslautakunnalle kuntalaisaloitteen, joka on päivätty 10.6.2019. Aloitteessa esitetään, että Sintantie päällystetään öljysoralla tai asfaltilla ja sille rakennetaan katuvalaistus. Aloitteessa on 40 nimeä. Kokonaiskustannusarvio on laskeutu koko rakennuskaava-alueen kaduille (Kaunakaupungintie, Sintantie, Ojakuja, Metsäkuja). Toteutuessaan inves-

tointi lisää rakennuskaava-alueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta ja ylläpitotarve vähenee talvikauden ulkopuolella. Lisäkustannuksia käyttötalouteen aiheuttaa katuvalaistus. Tällä hetkellä kaavateiden kunto on heikko ja sorateiden ylläpito syö henkilöresursseja ja rahaa. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

13. Tukiasunto Juolukan huoneistojen saneeraus 2022

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot						
Menot					-10 000	
Netto					-10 000	

Juolukan kolmesta huoneistosta on saneerattu kaksi kesällä 2017. Vuoden 2019 saneerausta ei voitu toteuttaa koska asunnossa oli vuokralaisia koko vuoden ajan. Saneeraamattoman huoneiston tekninen käyttöikä on tullut täyteen. Vauriot voivat laajentua mikäli korjausta ei suoriteta ajoissa, kunnostustarve voi kasvaa ja tulla saneeraus kallistua. Korjausvelka kasvaa mikäli investointi ei toteudu. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

14. Peruskoulun aurinkopaneelit 2022

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot					5 000	
Menot					-20 000	
Netto					-15 000	

Peruskoulun sähkönkulutus on huomattava. Investoidaan koululle aurinkopaneelit, jolla pienennetään sähkönkulutusta. Vuotuisesta sähkönkulutuksesta voidaan kattaa ilmastoystävällisesti aurinkoenergialla n. 15 %. Hankkeeseen on saatavissa TEM:in energiatukea joka kattaa 25% hankinnasta. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

15. Jäteasema 2023

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot						
Menot						-200 000
Netto						-200 000

Kiertokaari Oy on esittänyt, että kunta rakentaisi jätteenkäsittelyä varten hallin, jonka Kiertokaari Oy vuokraa kunnalta. Hailuodon kunta on viimeinen Oulun seudun kunnista jolla ei ole nykyaikaisia asianmukaisia jätteenkäsittelytiloja. Vuokrasopimus tehdään aluksi 10 vuodeksi, jona aikana investointi kuoletaan, sen jälkeen vuokrasopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

16. Liikuntahallin aurinkopaneelit 2023

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot						5 000
Menot						-20 000
Netto						-15 000

Liikuntahallin sähkönkulutus on huomattava. Investoidaan liikuntahallille aurinkopaneelit, jolla pienennetään sähkönkulutusta. Vuotuisesta sähkönkulutuksesta voidaan kattaa ilmastoystävällisesti aurinkoenergialla n. 15 %. Hankkeeseen on saatavissa TEM:in energiatukea joka kattaa 25% hankinnasta. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

17. Maa-alueet 2021-2023

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot				15 000	15 000	15 000
Menot				-50 000	-50 000	-50 000
Netto				-35 000	-35 000	-35 000

Kunnassa on myynnissä vähän rakennuspaikkoja. Hankitaan rakennuspaikkoja ja raakamaata kaavoitettavaksi v. 2021-2023. Maa-alueiden hankinta tehdään yhtenäisiä rakennusalueita tavoitellen ja kaavoitusta tukien. Maanmyyntituottoja arvioidaan saatavan myytävistä rakennuspaikoista ja tonteista, joista kirjataan mahdollinen maan tasearvon ja myyntihinnan välinen erotus maa- ja metsätiloihin myyntivoitoksi. Maa-alueiden myynnit päätetään erikseen kunnanhallituksessa.

Toteutuessaan investointi mahdollistaa uusien rakennuspaikkojen kaavoittamisen, joka on välttämätöntä uusien asukkaiden hankkimiseksi. Uusien asukkaiden kautta verotulot kasvavat. Mikäli investointi ei toteudu, on sillä negatiivisia vaikutuksia väestömäärän kehittymisen ja maan käytön hallinnan kannalta. Maa-alueiden hankinnoista päätetään erikseen kunnanhallituksessa.

18. Rt Kentänpulman huoneistoremontit 2021-2023

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot						
Menot				-37 000	-37 000	-37 000
Netto				-37 000	-37 000	-37 000

Rivitalo Kentänpulman huoneistot yhtä lukuun ottamatta ovat alkuperäisessä kunnossa ja niiden tekninen käyttöikä on tullut täyteen. Huoneistot tulee saneerata perusteellisesti asukasvaihtojen yhteydessä. Vauriot voivat laajentua mikäli korjausta ei suoriteta ajoissa, kunnostustarve voi kasvaa ja saneeraus tulla kalliimmaksi. Korjausvelka kasvaa mikäli investointi ei toteudu. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

19. Reitistöjen saneeraus 2021-2023

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot						
Menot				-20 000	-10 000	-10 000
Netto				-20 000	-10 000	-10 000

Retkeilyreitistöjä saneerataan reitistötyöryhmän linjausten mukaisesti. Vuonna 2021 saneerataan reitit ja rakenteet Marjaniemestä Hannukseen, uusitaan Hannuksen laavun ulkokäymälä ja muutetaan laavun rakenteet esteettömiksi. Lisäksi korjataan ja uusitaan reitistöjen maastomerkkejä. Nykyiset reitit ovat osan vuodesta käyttökelvottomassa kunnossa ja vaativat uusia rakenteita (esim. pitkospuut). Sunijärvelle tulee maanomistajalle siirtyneen tuvan tilalle rakentaa uusi taukopaikka. Investoinnin myötä matkailijamäärä lisääntyy, matkailijat pysyvät järjestetyillä reiteillä ja kuormitus muilla alueilla vähenee. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

20. Omatoimikirjasto 2021

€				TA 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot				10 000		
Menot				-19 250		
Netto				-9 250		

Investoinnilla hankitaan omatoimikirjaston tekniset laitteet ja lainausautomaatti, jotka mahdollistavat kirjaston asiakaskäytön myös silloin, kun henkilöstöä ei ole paikalla.

8 RAHOITUSLASKELMA

Rahoituslaskelma €	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toiminnan rahavirta	-71 179	488 867	537 020	795 344	758 515
Vuosikate	-67 141	488 867	537 020	795 344	758 515
Satunnaiset erät	0				
Tulorahoituksen korjauserät	-4 037				
Investointien rahavirta	-1 851 614	-484 940	-516 250	-357 000	-297 000
Investointimenot	-1 864 010	-519 140	-546 250	-377 000	-317 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 100	34 200	30 000	20 000	20 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 297				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 922 792	3 927	20 770	438 344	461 515
Rahoituksen rahavirta	644 078	-315 922	-23 422	-330 922	-330 922
<i>Antolainauksen muutokset</i>	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
<i>Lainakannan muutokset</i>	624 078	-335 922	-43 422	-350 922	-350 922
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	900 000	0	300 000	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-275 922	-335 922	-343 422	-350 922	-350 922
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0
<i>Oman pääoman muutokset</i>	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 278 714	-311 995	-2652	107 422	130 593

Rahoituslaskelmaan kootaan tuloslaskelma- ja investointiosan tuottojen ja kulujen aiheuttama rahavirta. Lisäksi rahoituslaskelmaan merkitään lainakannan muutokset.

Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulorahoituksen määrän, joka on tilivuotena käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoittojen erotuksesta.

Lainamäärä vuoden 2021 loppuun on 2295 €/asukas (2020 = 2304 €/asukas)

Tytäryhteisöt

9 HAILUODON VESIHUOLTO OY

Toiminta- ja talousarvio 2021, taloussuunnitelma 2022-2023

Yhtiön perustehtävä

Yhtiön perustehtävänä on toimittaa asiakkailleen laatuvaatimukset täyttävää talousvettä keskeytyksettä. Yhtiön toisena perustehtävänä on varmistaa keskeytyksetön talousjätevesien pois johtaminen kiinteistöiltä viemärointiin liittyneille asiakkailleen ja edelleen mantereelle. Yhtiön tehtävänä on laitoksen teknisen toimintakyvyn ylläpito myös poikkeustilanteissa ja tätä työtä tehdään yhdessä kunnan, viranomaisten, asiantuntijaorganisaatioiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Marjaniemen alueelle tulevan uuden vedenottamohankkeen toteutuminen lähivuosina lisää huoltovarmuutta ja varmistaa raakaveden riittävyyden kaikissa tilanteissa.

Yhtiön tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet

Yhtiön tavoitteena on perustehtävästään huolehtiminen ja toiminnallisesti tämä tarkoittaa laitoksen teknisen toimintakyvyn ylläpitoa ja tarkkailua. Laitoksen on oltava toiminnassa myös poikkeustilanteissa. Yhtiön riskinarviointi- ja varautumissuunnitelma on terveysviranomaisen hyväksymä asiakirja 30.8.2019. (OUKA/6736/14.05/2019). Varautumis- ja riskinarviointisuunnitelma ja sen käyttäminen on yksi osa laitoksen toiminnan varmistamista. Toiminnan varmistaminen vaatii lisäksi jatkuvaa ja tiivistä yhteistyötä kunnan, viranomaisten ja muiden yhteistyökumppaneiden välillä.

Vesihuoltolaitosta valvovia viranomaisia ovat ympäristöasioissa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja terveydensuojeluasioissa kunnan terveydensuojeluviranomainen.

Terveydensuojeluviranomainen valvoo laitoksen toimittaman talousveden ja laitoksen hankkiman raakaveden laatua laitospohjaisen vahvistetun valvontatutkimusohjelman mukaisesti, jonka päivittäminen tehdään varautumis- ja riskin pohjavesien pinnankorkeuden tarkkailu on suoritettu ympäristöluvan tarkkailuohjelman mukaisesti Hyypän pohjavesialueella.

Vuoden 2021 toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat em. seikkoihin. Marjaniemen pohjavesihankkeen jatkaminen on yhtiön vuoden 2021 suurin yksittäinen hanke. Muilta osin ei muutoksia toiminnallisissa tavoitteissa aikaisempiin vuosiin verrattuna.

Taloudelliset tavoitteet

TULOS LASKELMA					
Ulkoinen	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Tulot					
Vesi- ja jätevesimaksut	300 581	297 000	300 500	314 115	314 500
Muut tuotot	419	-	-	-	
Liikevaihto	301 000	297 000	300 500	314 115	314 500
Liiketoiminnan muut tuotot		500	500	500	500
Tuotot yhteensä	301 000	297 500	301 000	314 615	315 000
Menot					
Materiaalit ja palvelut	- 40 607	- 40 800	- 41 600	- 42 850	- 44 135
Henkilöstökulut	- 52 290	- 46 750	- 55 144	- 55 454	- 55 954
Poistot ja arvonalenemiset	- 86 266	- 87 412	- 84 140	- 81 140	- 97 100
Liiketoiminnan muut kulut	- 117 973	- 112 561	- 119 624	- 111 154	- 113 778
Liikevoitto/-tappio	3 864	9 977	492	24 017	4 033
Rahoitustuotot ja -kulut	570	- 100	- 100	- 100	- 100
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	4 434	9 877	392	23 917	3 933
Tilikauden voitto/tappio	4 434	9 877	392	23 917	3 933
TALOUDEN TUNNUSLUVUT					
Omavaraisuusaste, %	7,9				
Sijoitetun pääoman tuotto -%	1,5				
Henkilöstö, lkm	1				